

Ureja: glavni in odgovorni urednik Peter Gunčar in uredniški odbor, ki ga sestavljajo: Anton Miklavčič — predsednik, Jože Javornik — namestnik in člani: Marija Semen, Tine Rojina, Slavka Valjavec, Boris Pertot, Marija Krničar, Kovačič Marica, Drago Žvokelj in Ančka Rozman. Tisk: ČP »Gorenjski tisk v Kranju LETO VIII. — 26. V. 1965 — ŠT. 5

tekstilec

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

176 članov kolektiva je dobilo stanovanje

V počastitev Dneva zmage je spadala tudi otvoritev delavskega doma Tekstilindus v Stražišču.

Otvoritvene svečanosti se je udeležilo okrog petsto članov kolektiva in Stražiščanov. Navzočih je bilo tudi več gostov, med njimi: Vinko Hafnar, podsekretar Zveznega sekretariata za industrijo, Janko Smole, predsednik Izvršnega sveta SRS Slovenije, Martin Košir, predsednik Občinske skupščine Kranj in drugi.

Dom je otvoril predsednik občinske skupščine tovariš Martin Košir, ki je pred samo otvoritvijo poudaril velik pomen tega doma,

ki bo dal 176 ljudem udobno stanovanje in druge ugodnosti za prijetno življenje. Ob tej priliki je tov. Martin Košir poudaril prizadevanje našega kolektiva, ki posveča vso pozornost gradnji stanovanj in tako pomaga reševati res pereč stanovanjski problem v kranjski občini.

Gostje in člani kolektiva so si po otvoritvi dom tudi ogledali. Vsi so bili navdušeni, kar je tudi razumljivo, saj je dom res moderno in praktično izdelan in urejen.

Težko je sicer reči, kaj je v domu najlepše, saj so lepe in prijetne sobe, sanitarije, menza in tudi prostori otroškega zavetišča,

Dom ima tudi bife odprtega tipa in lekarniško podružnico. Ni dvoma, da bo res vsestransko služil tistim namenom, ki so bili predvideni. Tako je naš kolektiv ponovno dokazal, da vestno skrbi tudi za zdrave in udobne življenjske pogoje svojih članov.

Pet.

9. MAJ - DAN ZMAGE

9. maj je za nami. Tako je minila dvajseta obletnica dneva, ko nam je zasijala zlata svoboda po dolgih letih trpljenja in krvavih bojov, za ceno mnogih življenj.

Redke so zgodovinske obletnice, ki jih tako vsestransko in z občutkom obhajamo Jugoslovani in vse človeštvo, kot je to spomin na zmago nad fašističnim imperializmom v drugi svetovni vojni. Zaradi svojega pomena je bil 9. maj letos proglašen tudi za državni praznik.

Če je 9. maj 1945 zaključil boj na življenje in smrt in nam prinesel težko pričakovano svobodo, nam je hkrati izročil tudi porušeno in izropano domovino. Junaškemu boju partizanov je zato po 9. maju sledil boj delovnih množic za obnovo porušenih področij, za okrepitev in povečanje našega gospodarstva.

Težka so bila prva povojna leta, ki so zahtevala mnogo truda, odpovedi, razumevanja in medsebojne pomoči vseh državljanov. Trud in žrtve pa niso bile zastonj. Iz leta v leto smo dosegali vedno večje uspehe in vedno bolj smo postajali enakovredni tudi tistim državam, ki so bile prej daleč pred nami.

V teh dvajsetih letih smo tako dosegli morda več, kot so dosegli mnogi narodi v sto letih. Tako imamo danes močno industrijo, ki v določenih panogah uspešno tekmuje z industrijo najmočnejših evropskih držav, imamo sistem samoupravljanja, ki omogoča hiter in vsestranski družbeni razvoj, imamo dalje cenjeno mesto v Organizaciji združenih narodov, prav zaradi naše objektivne politike, s katero se zavzemamo za miroljubno sodelovanje in sožitje vseh narodov sveta, ne glede na njihovo notranjo ureditev.

Naši uspehi v teh dvajsetih letih so res veliki, vendar še zdaleka nismo dosegli vse, kar more-

mo in moramo. Predvsem terja graditev celovitega sistema social-

(dalje na 10. strani)

Tov. M. Košir otvarja dom

Položili so vence pred spomenik padlih v NOV

Zupan predaja ključ tov. Tomažinu

Predsednik UO doma tov. M. Tomažin

Preberimo, pomislimo in skušajmo ravnati ...!

V petek, 23. 4. 1965 je objavilo naše časopisje pismo IO SZDL Slovenije, v katerem gre za problematiko našega slovenskega jezika. Prav je, da citiramo tudi mi nekaj bistvenih misli iz tega pisma.

... Vendar pa prav tako drži, da smo v preteklosti ob drugih nalogah izgubljali in da tudi še danes marsikdaj izgubljamo občutek za takšne vrednote, ki niso neposredno odvisne od danih materialnih sredstev, pomenijo pa dragocene prvne nacionalne kulture, zrasle v zgodovinskih okoliščinah naše narodne preteklosti.

»Stopnja kulture in zrelost vsake družbe se med drugim razločno kaže tudi v njenem odnosu do narodnega jezika.

... V preteklosti, zlasti pa danes, je v našem javnem življenju čedalje več primerov nerazumevanja in nepravilne rabe slovenskega jezika. V tisku, na televiziji, v dopisih, tehničnih navodilih gospodarskih organizacij, v javnih obvestilih, v filmskih napisih, na javnih zborih in drugih prireditvah pogosto beremo in poslušamo popačen jezik ali pa namesto slovenskega druge jezike tudi tam,

(Nadaljevanje na 7. strani)

Otvoritvena svečanost pred delavskim domom »Tekstilindus« v Stražišču

Funkcija finančne službe v podjetju

Razvoj našega gospodarskega sistema, spremljanje teorije in prakse v finančni stroki, ter vedno pomembnejša vloga delavskega samoupravljanja pri izbiri novih poti in smeri naše ekonomske politike v širšem merilu, zahteva od finančne službe v podjetju še posebne napore in prizadevanja, ki se morajo odražati predvsem v pravih odločitvah samoupravnih organov pri poslovni politiki. Vsebinska te politika pa je ustvarjanje in uporaba lastnih sredstev za osebne dohodke delavcev in skladov z namenom, da se delavcu izboljša delo in splošni življenjski pogoji, kakor tudi da se zagotovi vzdrževanje, razvoj in napredek proizvodnje. S tem pa je podjetju zagotovljen trajen obstoj. Da je to v današnji prehodni kritični gospodarski situaciji, ki jo občuti podjetje kakor tudi vsak posameznik, odločilnega pomena, ni potrebno še posebej poudarjati.

Za pravilno opredelitev finančne službe v podjetju je torej potrebno izhajati iz stališča, da mora taka služba obstojati zaradi spremljanja celotnega poslovanja in opravljanja dveh poslovnih funkcij, ki sta predmet finančne poslovanja. Ti dve funkciji sta finančna in računovodska. Če hočemo dognati kaj ti dve funkciji v poslovanju podjetja predstavljata in vsebujeta, ugotovimo, da je v blagovno-denarnih in finančnih odnosih sodobnega gospodarstva finančna funkcija aktivna in temeljna poslovna funkcija z operativnim delovanjem v poslovanju. Izvršuje pa se s financiranjem t. j. s priskrbovanjem, plasiranjem in vračanjem finančnih sredstev, s čimer tvori stalni krožni tok, poleg tega pa urejuje in usklajuje tudi finančne odnose glede na višje finančne sredstev. Računovodska funkcija pa je po dosedanjih knjigovodskih načelih večinoma le pasivno opazovanje finančnih sredstev in njihovih virov, ki se gibljejo ali kažejo različna stanja ob določenih poslovnih prerezih. Iz navedenega sledi splošna ugo-

toitev, da je pri iskanju organizacijskih oblik finančne službe v podjetju potrebno in nujno upoštevati določena načela, ki bi morala temeljiti na naprednejših idejah in dognanjih, ne pa morda na ostankih administrativne miselnosti in prakse, ki zaradi svojih pomanjkivosti pri ureditvi in vodenju računovodske službe na splošno, danes postaja vedno bolj neučinkovita in neracionalna ter tako tudi zaostaja za splošnim gospodarskim razvojem. Delni dokaz za to so tudi naši zastareli predpisi, ki urejajo to področje dela in nujno terjajo ustrezne spremembe. Primerjamo pa lahko še to, da si npr. prizadevamo avtomatizirati in opremiti naše proizvodne obrate s sodobnimi — modernimi napravami, dočim ostaja celotni finančni sektor še vedno pri starem sistemu ročnega knjiženja s pripomočki nizke mehanizacije! Pri odkrivanju in aktiviranju notranjih rezerv v podjetju se tudi na tem področju kaže ena izmed možnosti, ki je ne bi smeli zanemarjati.

Organizacijske oblike finančne organa so torej lahko različne. Ako klasično obliko, pri kateri je finančni sektor razdeljen na poslovno ali finančno računovodstvo ter na tovarniško ali strokovno računovodstvo in ki jo delno uporabljamo v naših pogojih, izpustimo, si lahko predstavimo finančni organ v sodobni konceptiji takole:

(Glej spodnjo shemo!)

Organizacija tega sektorja je v tej shemi prirejena tako, da je iz centralne službe preko odgovarjajočih služb omogočeno v celoti opravljati finančno in računovodsko funkcijo. Razumljivo je, da pri navajanju tega primera izhajamo iz določenih teoretičnih predpostavk, s čimer pa ni rečeno, da se te ne bi mogle prilagoditi in uporabiti v praksi. Pri tem je treba namreč upoštevati nekatera dejstva, ki dokazujejo, da praksa na tem področju ne izkorišča spoznanj do katerih je že prišla teori-

Clani kolektiva polagajo venec v obratu II

Izvršitev plana meseca aprila in kumulativno

PREDILNICI

Predilnica I je v ef. kg dosegla 93,9% in v bb. kg 97,3% planiranih količin za mesec april. Kumulativno pa ima v ef. kg 98,5% in v bb. kg 102,3%.

Predilnica II je aprila dosegla v ef. kg 102,0% in v bb. kg 98,7%. Kumulativno pa ima v ef. kg 104,5 in v bb. kg 99,1%.

Skupaj imata predilnici v aprilu v ef. kg 96,6% in v bb. kg 97,9%. Kumulativno pa v ef. kg 100,4% in v bb. kg 99,6%.

Predilnica I plana v aprilu ni izpolnila, ker je zaradi varčevanja s surovinami predla povprečno za 3,6% višjo številko.

Preskrba s surovinami je bila večkrat kritična, saj je nekajkrat prispel bombaž tik pred potrebo.

TKALNICI

Tkalnica I je v aprilu dosegla v tm 100,8% in v votkih 106,2%. Kumulativno pa ima v tm 100,2% in v votkih 105,2%.

Tkalnica II pa je aprila naredila v tm 91,8% in v votkih 92,6 odst. Kumulativno ima tako v tm 91,1% in v votkih 94,0%.

Skupaj sta tkalnici v aprilu naredili v tm 98,0% in v votkih 101,4%. Kumulativno pa imata enoti skupaj v tm 97,4% in v votkih 101,3%.

S prejo je bila tkalnica I dobro preskrbljena zato, ker smo precej preje kupili od tujih predilnic. Ima pa ta enota težave s previjanjem, ker ji primanjkuje previjalnih kapacitet za križne navitke.

Tkalnica II plana ni izpolnila niti aprila niti kumulativno. Razlogi so številnejše menjave na statvah z novimi artikli in pa neustrezna preja, ki povzroča pogošte pretrge.

PLEMENITILNICI

Plemenitilnica I je aprila dosegla v tm 100,3% in v m² 101,7%. Kumulativno pa ima v tm 97,6% in v m² 99,7%.

Plemenitilnica II pa ima aprila v tm 102,2% in v m² 102,2%. Kumulativno pa v tm 99,5 in v m² 98,8%.

Skupaj sta plemenitilnici v aprilu naredili v tm 100,9% in v m² 101,9%. Kumulativno pa imata v tm 98,2% in v m² 99,4%.

Te uspehe je plemenitilnica I dosegla s posebnimi ukrepi, in sicer je morala obratovati z razpenjalno-sušilnimi stroji 3 proste sobote, adjustirna pa je delala 1 izmeno na prosto soboto in eno nedeljsko. Tudi stara kosmatilnica je morala delati 10 dni v večjem obsegu kot je to običajno. Plemenitilnica I bi dosegla še več, če ji ne bi bilo treba čakati na neko sporočilo tujega kupca glede (nadaljevanje na 10. strani)

Obiskovali smo politično šolo

Alibabič, Blaznik, Rončević, Hrgovan... tovariš Istenič je poklical vsakega posebej. Tokrat je zadovoljen — ne manjka jih veliko.

»Danes bo predaval tov...« Tako se je začelo vsako predavanje politične šole. Pripravila nam jo je sindikalna podružnica našega podjetja. Teme so bile kar zanimive. V dveh mesecih, (vsak ponedeljek in torek) smo poslušali predavanja, zbrana iz štirih področij: EKONOMSKA POLITIKA SFRJ, DRUŽBENA UREDITEV SFRJ, SOCIALIZEM V SODOBNEM SVETU IN MARKSIZEM KOT SVETOVNI NAZOR.

Včasih je bilo težko sedeti, od pol treh pa do šestih v dvorani v obratu II, če je bil zunaj lep dan. Toda, pozabili smo na to, ker nas je predavatelj s svojo temo popolnoma pritegnil. Posebno tov. Cirila Ankersta smo vsi radi poslušali. Svoji predavanji »Temeljne kategorije iz politične ekonomije« in »Formiranje in delitev dohodka«, nam je podal na zelo razumljiv način. Na programu dela je pisalo: »Po predavanju konsultacije«. No, upam si trditi, da so konsultacije pri njem bile najbolj živahne.

Tudi druga predavanja smo radi poslušali, saj je slehernega poslušalca zanimala problematika družbenega samoupravljanja v naši komuni, ugled Jugoslavije v svetu itd.

Zadnji ciklus predavanj pa je bil »Marksizem kot svetovni nazor«. »Kako učen naslov«, si je vsak mislil. Toda, dr. Marjan Ogrizek nam je temo zelo razumljivo in nazorno prikazal. Svoje predavanje pa je še po-

pestril s primeri iz svoje sodne prakse.

Za konec — ni nam bilo žal nekaterih lepih popoldnevov, ker smo se marsikaj naučili; to pa je stremenje slehernega mladega človeka.

Marička

(dalje na 9. strani)

Udeleženci politične šole

Od surove do gotove tkanine

(Nadaljevanje)

Gotove tkanine moramo skrbno pregledati, preden gredo v adjustiranje. S pregledovanjem želimo doseči, da bi kupcem ne prodajali blago brez označenih napak ali slabše kvalitete kot ga deklariramo. Blago pregledujemo tako, da tkanino ročno ali mehanično vlečemo preko poševne pregledovalne plošče, ki je osvetljena s spodnje in zgornje strani. Vsako vidno napako označi pregledovalka tako, da na robu vsije nitko določene barve. Če pa je ves kos slabo izdelan, ga pregledovalka izloči in opremi z listkom, na katerega vpiše vrsto napake.

Pregledano blago gre v adjustirni oddelk, kjer ga zmerijo, navijejo, zavijejo, prevežejo in opremijo z zahtevanimi etiketami, na katerih so vpisani ustrezni podatki. Ta oddelk je dejanski filter, ker tkanine razvrsti po kvaliteti, izloči ali bonificira napake in posamezne artikle adjustira v skladu s predpisi »JUS« in željami kupca. V bistvu ločimo tri načine merjenja tkanine, in sicer: na merilno-zlagalnem stroju, na navijalnem stroju ali na rektometru.

Prvi način je običajen za blago, ki gre v konfekcijska podjetja. Stroj zлага tkanino v metrske lege, nakar se vsak komad razreže na kose zahtevanih dolžin. (Pri tem izrežemo tudi napake).

Navijalni stroj navija tkanino na lesene okvirje, ploščice iz kartona ali valje iz lepenke (role). Stevec na stroju sproti omogoča odčitavanje dolžine navitega komada. Tudi tu delavka izreže napake, kos pa odreže, pri določeni metraži. Širše artikle (90 ali več cm široke) pri navijanju ali zlaganju lahko tudi dubliramo, to pomeni, da jih stroj istočasno po dolžini prepogne v dvojno plast. Tako nastanejo ličnejši komadi, ki so tudi primernejši za transport.

Rektometer je dvojno leseno stojalo, od katerih vsako nosi vodravno železno palico. Na teh so obešene jeklene ploščice z iglicami, na katere natikamo rob tkanine, ki ga ročno vodimo od enega do drugega stojala. Razmah obeh stojal prilagodimo zahtevani dolžini leg. Ko je ves komad na rektometru nataknen, ga previdno snamemo in predamo v nadaljnjo obdelavo. Ta način zlaganja je primeren za rute in prte.

Navijalke in rezalke morajo na vsak zmerjeni kos tkanine nalepiti etiketo, na kateri je označena dolžina in kvaliteta. Ko je to naredeno, ga adjustirke prevežejo in, če kupec želi, zavijejo v papir ali celofan. Nanj nalepijo ali pritrjujejo višeco etiketo s podatki o

artiklu. Nekatere izvozne artikle morajo žigosati z branžo ali jih označijo drugače, pač po želji kupca. Adjustirani komadi se nato preko dvojne kontrole predajo v skladišče gotovega blaga.

Poleg opisanega je v adjustirnem oddelku še vrsta drugih opravil, kot npr. konsigniranje, rezanje in izdajanje ostankov, priprava okvirjev in etiket, točno evidentiranje dnevne proizvodnje po artiklih in vzorcih itd., kar ne bi posebej opisoval.

Ob tej priliki opozarjam bralce na pomen višecih etiket, s katerimi ne opremljamo tkanin samo v našem podjetju, temveč jih najdemo na kateremkoli tekstilnem izdelku — metriskem ali konfekcijskem.

Predvsem morajo te etikete po vsej državi vsebovati enotne podatke o tkanini in njeni negi, trgovci pa jih ne smejo odstraniti s kosa tkanine, dokler ne prodajo zadnji meter. Za kupca so najvažnejši naslednji podatki na teh etiketah: surovinski sestav, procent krčenja pri pranju, temperatura in način pranja ter likanje, pa tudi ostali podatki o sestavi tkanine. Pri nakupovanju torej ne pozabite prebrati vsebino etikete na tkanini, ki ste jo izbrali!

V dosedanjih seriji člankov so bili opisani postopki predelave tkanin iz bombažnih in staničnih vlaken, ki predstavljajo večji del naše proizvodnje. Vedno bolj pa se uveljavljajo tudi v našem podjetju artikli iz čistih ali mešanih sintetičnih vlaken, ki so zaradi svojih posebnih lastnosti vzbudila veliko zanimanje na tržišču. Zal ovirajo večjo proizvodnjo splošne devizne težave, ker je pač sintetika mnogo dražja od bombaža in zato devize raje porabljamo za nakup bombaža in staničnih vlaken.

Verjetno je večim znano (o tem smo že pisali v Tekstilcu) da upo-

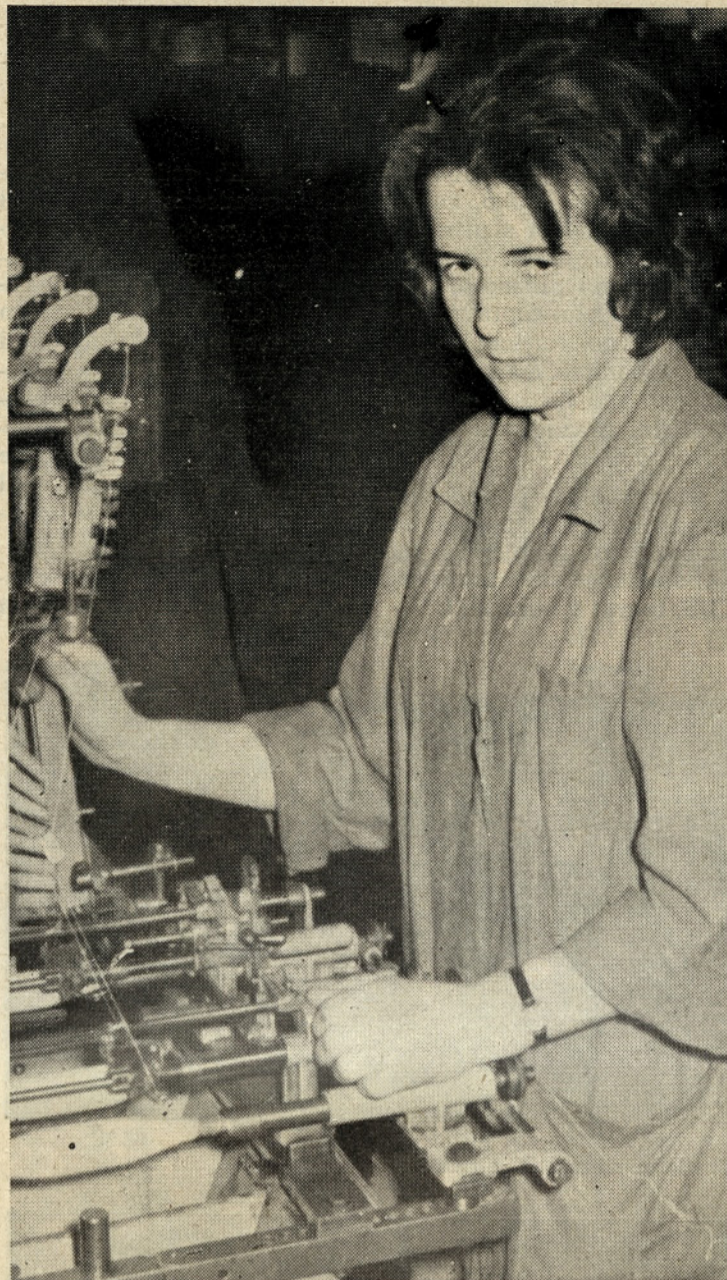
rabljajo v tekstilni industriji največ tri vrste sintetičnih vlaken in to: poliamidna (najlon, perlon), poliesterska (terilen, trevira) in poliakrilnitrilna (orlon, dralon, leacryl). Pri nas smo doslej tehnično obdelali in vpeljali v proizvodnjo predvsem zadnja, kar zahtevajo najmanj dodatnih predelovalnih naprav in ker v kratkem pričakujemo pričetek redne proizvodnje tovrstnih vlaken v novi tovarni v Skopju.

Poliakrilnitrilna vlakna imajo zelo voljan otip, se ne mečkajo in dobro obdržijo toploto, vendar slabo vpijajo znoj. Zato se brez primesi odlično obnesejo za zavese in v druge dekorativne namene ter za rute, v mešanica z bombažem pa za obleke, bluze in druge oblačilne izdelke. Za njihovo predelavo je značilno, da jih je zelo težko razškrbiti in beliti, poleg tega pa moramo zanje uporabljati tudi posebno izbrana barvila za barvanje in tiskanje.

Artikle iz čiste sintetike pri barvanju oziroma tiskanju apretiramo antistatično, ker se sicer pri drgnjenju naelektrijo, kar za nošnje ne bi bilo prijetno. Artikle iz mešanice leacryla in bombaža pa apretiramo permanentno in jih tako napravimo še odpornejše proti mečkanju. O kvaliteti slednjih se lahko prepričate, če kupite naš artikel 901 pod imenom Colorado (tiskan) ali Corco (eno- ali dvojarvno barvan v obratu II).

Kaj več ne bi pisal o postopkih predelave tkanin iz sintetike, ker bi bilo bralcu marsikaj nejasno, pa tudi pravila podjetja ne dovoljujejo prevelike odkritosti, če gre za novosti.

Upajmo le, da nam bo kmalu omogočeno odločneje stopiti v vrste proizvajalcev tkanin iz sintetike, ker bomo s tem obogatili tržišče in tudi sami rentabilneje poslovali.

M. P. Delavka v tkalnici I.

Ukrepi za stabilizacijo gospodarstva v kranjski občini

V zadnjih mesecih vedno več govorimo o stabilizaciji našega gospodarstva in so zvezni organi že sprejeli nekaj ukrepov za normalno stanje v našem gospodarstvu.

Na gospodarska gibanja v občini Kranj bodo vplivali ukrepi za stabilizacijo gospodarstva, in sicer na področju cen, investicij, proračunske potrošnje, osebnih dohodkov in kreditne politike. S temi ukrepi je potrebno računati zlasti glede na postavljene planske nalo-

ge. Kako bodo vplivali ti ukrepi na teh področjih ni možno dati zaenkrat določenih napovedi. Lahko pa dokaj realno predvidimo učinek ukrepov na investicijsko potrošnjo.

Po zaključnih računih gospodarskih organizacij v kranjski občini znašajo skladi teh podjetij v letu 1964 4,45 milijarde, amortizacija pa 2,4 milijarde.

S 15% posojilom SRS in s predvideno 20% blokacijo se bodo razpoložljiva sredstva skladov zmanj-

šala za 1,4 milijarde (0,5 milijarde SRS kot posojila in 0,9 milijarde blokacije). Amortizacija pa se bo zaradi 20% blokacij zmanjšala za 0,5 milijarde.

Planirane anuitete gospodarskih organizacij znašajo 2,55 milijarde, pri čemer moramo računati, da se po dosedanjih izkušnjah v republiškem merilu odplačujejo anuitete 70% iz skladov, 30% pa iz amortizacije.

Glede nato bi ostalo gospodarskim organizacijam v skladih ob upoštevanju 70% odplačila anuitet iz skladov, kar znaša 1,8 milijar-

de in 15% posojila ter 20% blokacije na razpolago 1,25 milijarde. Amortizacije pa bi ostalo gospodarskim organizacijam po teh ukrepih 1,1 milijarde.

V industriji bodo sredstva skladov in amortizacije po teh ukrepih zmanjšana od 4 milijarde na 0,7 milijarde.

Iz navedenega izhaja, da bodo morale gospodarske organizacije spremeniti svoje investicijske plene, kar bo vplivalo tudi na druga predvidena gospodarska gibanja v občini.

J. J.

Kako smo gospodarili v prvem četrtletju

V kranjski občini je v prvih treh mesecih letošnjega leta vrednost vnovčene prodaje v gospodarstvu porasla za 34,2 odstotka v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. Plan je bil s tem dosežen z 21,1 odstotka. Vendar pa se je prodaja v večini podjetij po 22. marcu, po sprejetju ukrepa o zamrznjenih cenah, precej ustavila in zaloge v skladiščih naraščajo in zato v naslednjih mesecih pričakujemo padec vrednosti prodaje. To je občutiti močno tudi v našem podjetju.

Količinska proizvodnja v industriji je v istem razdobju porasla za 3,4 odstotka, kar je treba pripisati večji realizaciji v mesecu marcu, ki je porasla za 10,4 odstotka. Plan industrijske proizvodnje je bil dosežen v tem obdobju z 21,1 odstotka ob izjemno visoko planirani proizvodnji (16,5 odstotka).

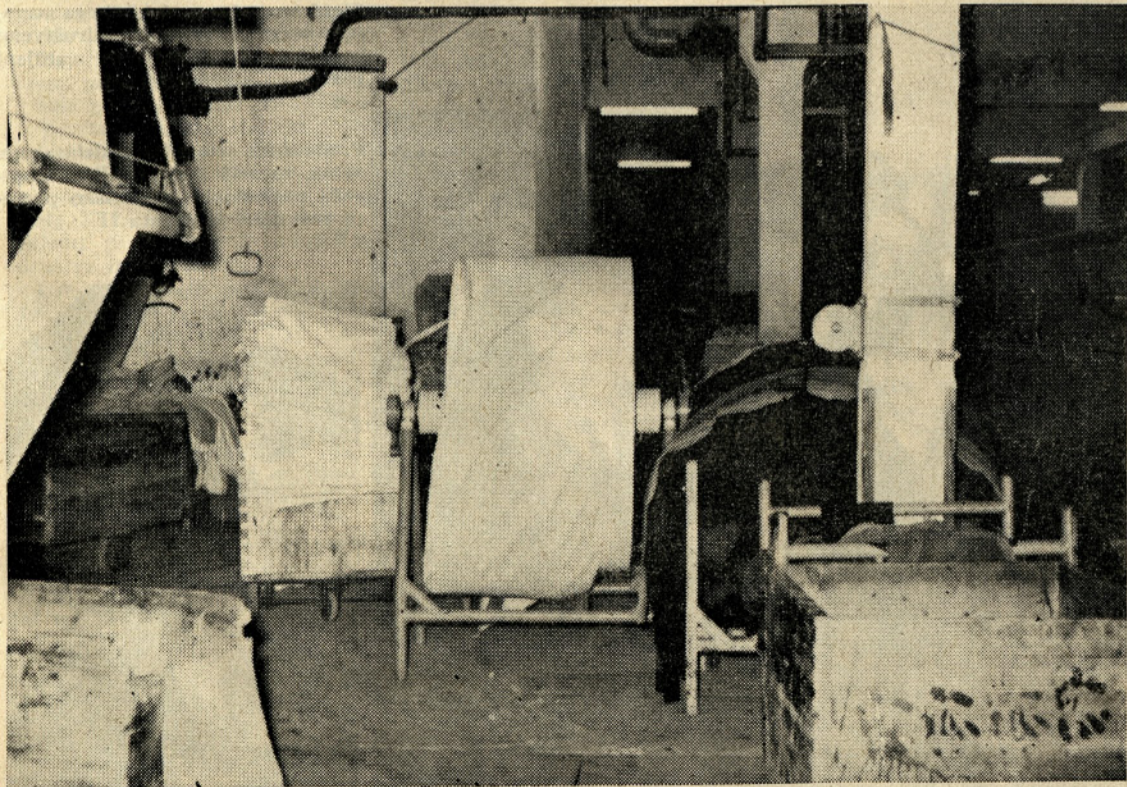
Izvoz se je v prvih treh mesecih letošnjega leta povečal za 47,3

odstotka v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta, s čimer je bil plan dosežen s 25 odstotki, kar kaže, da bo planirani izvoz ob enakomerni proizvodnji dosežen po predvidevanjih družbenega plana.

Osebnih dohodki so v gospodarstvu v prvih mesecih letošnjega leta porasli v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta za 28,9 odstotka. V industriji so se povečali za 24,9 odstotka v primerjavi s povprečjem lanskega leta.

Investicije so v prvih dveh mesecih letošnjega leta v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta padle za 15,5 odstotka, v primerjavi s povprečjem pa so dosežene z 10,8 odstotka. Karakteristično je, da je bilo v prvih dveh mesecih letošnjega leta porabljeno za investicije 221 milijonov lastnih sredstev (v letu 1964 pa 646).

J. J.

Pomanjkanje prostora v plemenitilnici I

Sodeluj tudi ti v »Tekstilcu«!

Prvomajska proslava v obratu II

Po več letih smo letos proslavljali 1. maj tako, kot zasluži: svečano in s primerno udeležbo. Lepo bo, če ga bomo podobno praznovali tudi prihodnja leta, čeprav takrat ne bo ravno dvajseta obletnica osvoboditve. S tem mislimo reči samo to, da je 1. maj enakovredni praznik vsem ostalim.

31. aprila se je začelo to praznovanje s polaganjem vencev pred spomenike padlih; sledila je slavnostna seja CDS, tokrat v obratu II.

V kratkih, toda lepih besedah je predsednik CDS orisal pomen 1. maja, nakar so sledile recitacije in pesmi. Potem je predsednik izročil nagrade vsem tistim delavkam in delavcem, ki so dopolnili 25 oziroma 30 let delovne dobe v našem podjetju. Po končani seji so si udeleženci ogledali nov obrat konfekcije »Triglav«, ki ga je otvoril predsednik občinske skupščine tov. Martin Košir.

Ob 13.15 se je slavje nadaljevalo s splošno proslavo in

Splošne proslave se je udeležilo mnogo članov kolektiva

sicer na prostem. O pomenu 1. maja in o naših dosežkih v povojnih letih je govorila predsednica sindikalne podružnice, tov. Anica Rozman. Učenci šole »Lucijan Seljak« so pripravili nekaj res uspešnih recitacij in pesmi, v vmesnih točkah pa je pel kranjski Prešernov zbor.

Dobra organizacija in lepo vreme sta kot rečeno omogočila res lepo prvomajsko proslavo.

Kako je vse to izgledalo, pa si oglejte še na slikah.

Učenci šole »Lucijan Seljaka«

Gostje na slavnostni seji CDS

PAVLE HOMAR

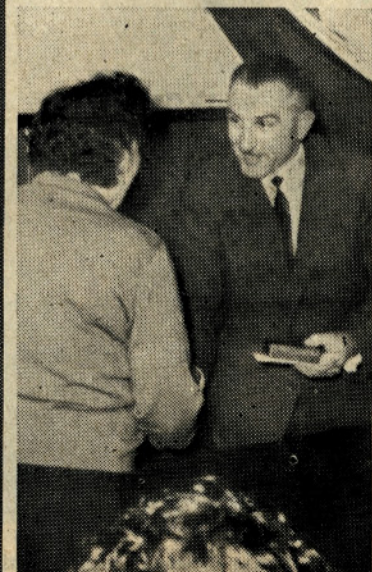
FRANC DEBEVC

Zapeli so lepo in pristrčno

Člani centralnega delavskega sveta, upravnega odbora in društveno političnih organizacij ter vabljeni gostje na slavnostni seji.

Predsednik centralnega delavskega sveta, tovariš France KRME LJ izroča nagrado in spominsko plaketo tovarišici iz obrata II

In otvoritev novega obrata konfekcije „TRIGLAV“

Omenil sem že, da je bila otvoritev tega obrata po slavnostni seji CDS. Otvoril ga je tov. Martin Košir, predsednik občinske skupščine.

Prav je, če ob tej priliki pove- mo kaj več o konfekciji »TRIGLAV«. Konfekcija je bila ustanovljena 1. 1. 1962. leta. Prvotno je bila to roblilnica robecev, prtov, prtičev, odej in rjuh. Imela je 17 šivalnih strojev in 40 zaposlenih. Vse to je bilo še pred ustanovitvijo zavoda! Po ustanovitvi se je proizvodnja razširila na izdelavo otroških pižam, bluzic, krilc, igralnih hlačk, ženskih spalnih srajc, pižam in bluz ter na izdelavo modnih predpasnikov, jutranjih halj, vrtnih halj in podobno.

Že leta 1962 so bili kupljeni novi stroji; skupno jih je takrat bilo 46. Vsi so bili postavljeni v četrtem nadstropju. Vsa ročna dela so delavci delali v podstrešnih prostorih. Zaradi tesnih prostorov ni bilo možno pravilno urediti tehnološkega postopka. (V omenjenih dveh prostorih je namreč delalo v dveh izmenah okoli 130 ljudi). Pozneje je bilo kupljenih 25 novih strojev (4 prav specialnih), tako da jih ima konfekcija sedaj skupaj 71.

Sedanji prostori v novem obratu so moderno urejeni, imajo klimatske naprave in ustrezne sanitarije. Tehnološki postopek je lepo urejen, in to v dveh ločenih prostorih za robljenje in za konfekcioniranje. Prostori so svetli, čisti in zračni.

Danes ima ta obrat 184 zaposlenih, od tega jih je 175 v proizvodnji. 52 % delavcev so invalidi, ostali pa so bili premeščeni v konfek-

cijo iz podjetja Tekstilindus, ker je njihovo zdravje zahtevalo lažje delo.

Med omenjenimi 176 člani kolektiva konfekcije je tudi 16 takih, ki so na rehabilitaciji in 8 takih, ki se šele priučujejo.

Svoje planske obveznosti izvršuje konfekcija Triglav v redu. Včasih pride sicer do težav zaradi pogostih bolezni, vendar kljub te-

mu plan vedno presežejo. Tudi osebni dohodki so zadovoljivi.

Konfekcija Triglav prodaja svoje izdelke predvsem na domačem tržišču, delno pa jih tudi izvažajo.

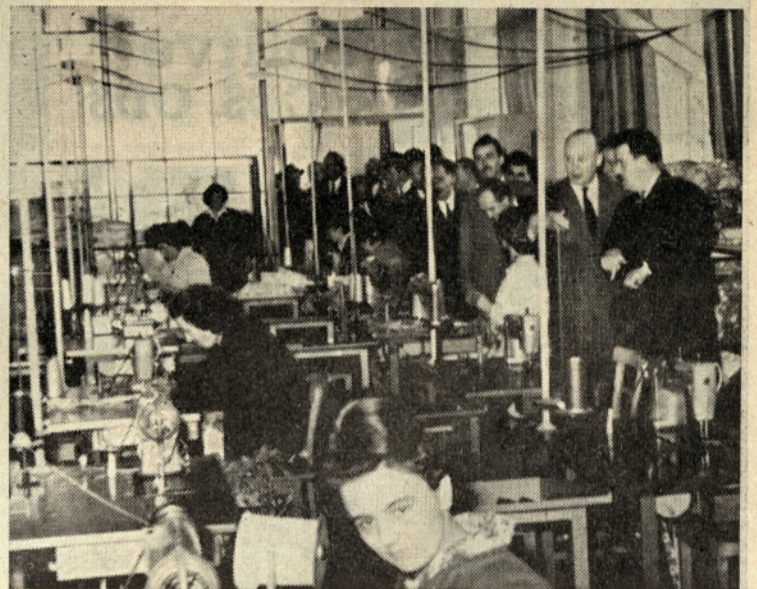
Dejstvo je, da so člani konfekcije delali poprej v izredno težkih razmerah, pa je zato pričakovati, da jim bodo sedanji odlični delovni pogoji omogočili še hitrejši razvoj in večji uspeh.

Predsednik občinske skupščine v razgovoru s člani kolektiva tik po otvoritvi v šivalnici

Gostje si ogledujejo prostore konfekcije

Gasilci so zborovali

V počastitev 20. obletnice Dneva zmage in 20. obletnice obstoja gasilske čete v obratu II, so pripravili gasilci slavnostno zborovanje v obratu II.

Objavljamo izveček iz govora tov. Franca Osredkarja.

Ob 20. obletnici ustanovitve gasilske organizacije tovarne »Inteks« in 20. obletnice osvoboditve, mi dovolite, tovariši, da vam na kratko orišem delo in uspehe skozi vsa ta leta na področju požarne varnosti.

Lastnik tovarne v stari Jugoslaviji ni videl potrebe, da bi imel kakršnokoli požarno-varnostno ekipo v podjetju. Imel je samo nekaj ročnih gasilskih aparatov in stenskih hidrantov. Sele med drugo svetovno vojno je bila nabavljena motorna brizgalna cev in druga gasilska oprema. Iz vrst delavcev je bila sestavljena ekipa gasilcev, ki pa ni ostala do konca vojne polnoštevilna, ker so člani odhajali v NOV, ali na druga delovna področja.

Sele po osvoboditvi, leta 1945, ko je prevzela podjetje ljudska oblast, se je zbrala skupina članov in na prvem občnem zboru ustanovila prostovoljno gasilsko četo, ki je štela 20 članov. Četa je delala v sklopu prostovoljnega gasilskega društva mesta Kranj.

Ustanovni člani so bili: Bolčina Jože, Carman Janez, Dolenc Franc, Debelak Franc, Dobnikar Peter, Faladore Dominik, Termentin Franc, Hribar Franc, Janša Vinko, Jelenc Vilko, Koleča Edo, Kristan Avgust, Okoren Franc, Palovšnik Albin, Ravnihar Miro, Skofic Franc, Senk Polde, Škrl Marija, Vencej Anton in pokojni ing. Delewa.

Od navedenih ustanovnih članov še danes aktivno delajo v društvu tovariši: Bolčina Jože, Carman Janez, Dolenc Franc, Hribar Franc, Ravnihar Miro in Skofic Franc.

Prvi dve leti po osvoboditvi je četi poveljeval tovariš Koleča Edo. Na občnem zboru leta 1947 je bil izvoljen za poveljnika tov. Ravnihar Miro. Kot strokovnjak, ugle- den in sposoben poveljnik čete, je skozi vsa leta do združitve »Tiskanine« in »Inteksa« vodil dejavnost gasilske organizacije. Usposabljal

je člane v strokovnem in praktičnem delu. Glede udeležbe na vajah ni imel težav. Iz delavnic je potegnil za seboj celo desetino članov z desetarjem Kristanom na čelu. Tudi iz obratov so člani redno prihajali na vaje. Med člani je vladalo zares pravo tovarštvo. Leta 1948 je bil postavljen gasilski stolp. Kasneje je bil predviden še gasilski dom poleg stolpa ob Savi. Ker je bilo za varnost podjetja še bolj nujno potrebno zgraditi skladišče za lahkovnetljive tekočine, je uprava podjetja sprejela predlog odbora in razpoložljiva finančna sredstva vložila v gradnjo skladišča.

Ustanovni člani, predvsem iz mehanične delavnice, so pod vodstvom poveljnika Ravniharja, mojstra delavnice, v prostem času napravili prikolico za prevoz motorne brizgalne in orodja. Pri tem delu so člani opravili 480 prostovoljnih ur.

Na občnem zboru društva, leta 1951, je bil izvoljen za predsednika društva ustanovni član tov. Skofic Franc. Kot vesten, sposoben in dober organizator je nato vsa leta uspešno vodil gasilsko organizacijo. Tovariš Skofic je tudi že vrsto let član upravnega odbora in predsednik občinske gasilske zveze. Kljub obilnemu delu v občinski zvezi pa še vedno aktivno sodeluje v društvu. Upravni odbor je na svojih rednih sejah, katere je vodil predsednik tov. Skofic, obravnaval problematiko društva. Dejavnost v društvu se je razvijala v pravi smeri. Z vztrajnostjo in z razumevanjem uprave podjetja je društvu bilo omogočeno uspešno delovanje na področju vzgoje, požarne varnosti in napredka gasilske organizacije.

Leta 1952 je bilo društvo, ki je štelo takrat 52 članov, registrirano in tako postalo samostojno prostovoljno industrijsko gasilsko društvo. Število članov se je večalo. Vzpostavljena je bila tudi desetina članic. Po prevzemu obrata »Tekstilindus« z Gaštea, se je število članov povečalo na 72. Od teh članov še vedno aktivno delajo: tovariši Pegam Janko, Malovrh Franc, Oman Leopold in Pečan Franc.

(dalje na 7. strani)

Pogled na šivalnico novega obrata

Letni občni zbor članov blagajne vzajemne pomoči

Letni občni zbor blagajne vzajemne pomoči je bil 28. 4. v obratu I.

Objavljamo le nekaj značilnosti in novosti, in to:

članstvo v letu 1964	
Konfekcija »Triglav«	54 članov
Tkalnica I	209 članov
Predilnica I	66 članov
Plemenitilnica I	113 članov
Adjutirnica I	42 članov
Splošna uprava I	118 članov
Vzdrževalni obrati I	24 članov
Skupaj	626 članov

Za dolgoročna posojila je bilo vloženih in rešenih 392 prošenj, kratkoročna posojila pa so bila izplačana 121 članom.

V letu 1964 je imela blagajna vzajemne pomoči 16.697.222 dinarjev dohodkov in 16.670.770 izdatkov, posojil je bilo izplačanih za 15.430.000. Blagajna ima skupno denarja 6.789.777. Pri Komunalni banki v Kranju je naloženih na hranilni knjižici 1.660 din.

ZVIŠANA VLOGA

Na občnem zboru je bil sprejet predlog, da se vloga zviša na 300 din mesečno, dolgoročna posojila pa na 50.000 din. To posojilo dobi član šele, ko je eno leto član blagajne vzajemne pomoči.

Člani kolektiva obrata I in II postanite člani BVP!

Vpišete se lahko pri naslednjih poverjenikih odn. odbornikih:

- Konfekcija »Triglav«
- Tkalnica I
- Predilnica I
- Plemenitilnica I
- Adjutirnica I
- Splošna uprava
- Vzdrževal. obrati
- Brulc Marija
- Tišler Lojzka
- Metelko Marija
- Zdešar Marija
- Smid-Zofka
- Pisovec Ivka
- Praprotnik Ciril

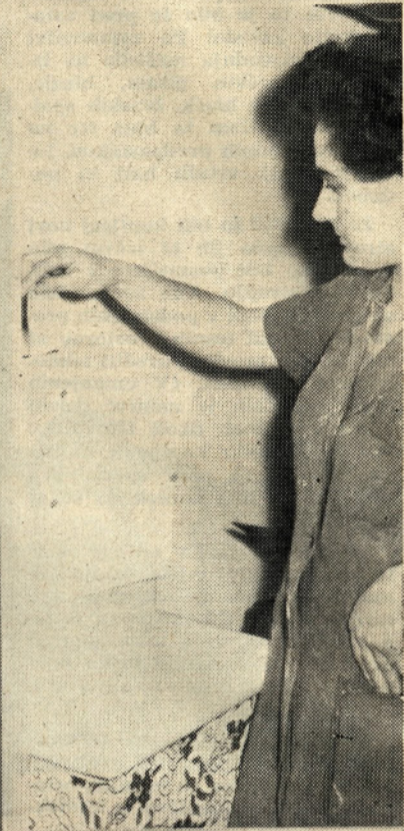
V obratu II naj predsedniki IO sindikalne podružnice ekonomskih enot določijo poverjenike, ki bodo vpisovali člane kolektiva v BVP!

1
9
6
5

**Volitve
v CDS, ODS**

Preberimo, pomislimo in skušajmo tako ravnati . . . !

(Nadaljevanje s 1. strani)
kjer to ni niti najmanj potrebno. Mnoge delovne organizacije iz drugih republik na primer že tiskajo razna navodila in propagandne priloge v jezikih vseh narodov Jugoslavije, medtem ko precej naših podjetij iz »komercialnih« razlogov pošilja na trg svoje izdelke z označbami in navodili le v enem teh jezikov, to je v srbohrvaščini.

... Nikakršnega dvoma ni, da lahko odpravimo takšne površnosti in malomarnosti sami, da je to stvar vseh vodstev družbenih organizacij, organov samoupravljanja v delovnih organizacijah, še posebej izobraževalnih, vsakega proizvajalca in vsakega občana. Načelno so bila namreč osnovna vprašanja glede rabe jezika v republiški skupnosti in v skupnosti jugoslovanskih narodov urejena, gre le za uresničevanje pravic in dolžnosti, ki izvirajo iz republiške in zvezne ustave ter za poglobljen in demokratičen odnos do soobčana, ki mu mora biti jezik nacionalna in kulturna vrednota.

Naši gasilci so zborovali

(nadaljevanje s 5. strani)
Društvo se je izpopolnjevalo. Za vse predvidene in nepredvidene akcije smo bili vedno pripravljeni. O uspehih v sodelovanju z industrijskimi in podeželskimi gasilskimi društvi pričajo številna priznanja in pohvale od občinske gasilske zveze, ki jih je društvo prejelo ob priliki raznih nastopov, vaj in tekmovanj.

Naj posebej omenim uspeh ženske desetine, ki je v hudi konkurenci na tekmovanju v Skofji Loki dosegla 4. mesto.

Leta 1955 je naše društvo slavilo 10. obletnico obstoja in ob tej priliki je razvilo tudi lep društveni prapor pod pokroviteljstvom delavskega sveta in sindikalne združnice »Inteks«. Te slavnosti se je udeležilo veliko število članov iz sosednjih gasilskih društev.

Ob združitvi »Tiskanine« in »Inteksa« v sedanji »Tekstilindus« sta se združili tudi gasilski društvi obeh podjetij, vendar sta razdeljeni na enote obrata I in obrata II.

20 let je minilo, odkar so zavihrale zastave svobode in miru v svetu. 9. maj, praznik zmage nad fašizmom, bomo praznovali vsi narodi socialističnih dežel. V sklopu množičnih organizacij in samostojno pa bodo proslavile tudi gasilske organizacije.

Zanimalo vas bo . . .

Nedavno smo dobili Jugoslavlani še en državni praznik, in sicer Dan zmage, ki se praznuje 9. maja. Marsikdo bo ob tem nehote pomislil, da imamo v teku enega leta pravzaprav veliko prazničnih dni. Poglejmo, kako je s prazničnimi dnevi v nekaterih evropskih državah in jih primerjajmo z našimi:

	prazničnih dni
Avstrija ima	16
Belgija	13
Danska	12
Francija	12
Grčija	19
Holandaska	11
Italija	18
Luksemburg	13
Norveška	13
Portugalska	10
Španija	20 (!)
Švedska	13
Švica	11
Velika Britanija	9 (!)
Zah. Nemčija	15
Jugoslavija	10

Kot vidimo, se Jugoslavlani ne moremo »pohvaliti« s svojo radodarnostjo, saj smo skupaj s Portugalsko na predzadnjem mestu. Edino Velika Britanija ima še manj prazničnih dni.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da med navedenimi državami Danska, Holandska, Portugalska, Španija, Švica in Velika Britanija uradno ne praznujejo 1. maj — praznik dela.

Dolžnost vodstev in organizacij Socialistične zveze je, da v okviru svoje dejavnosti pogledajo, kaj se godi s slovenščino. Njihova naloga naj bo sistematično spremljati in kritizirati vse primere nepravilne in nedosledne rabe slovenščine v imenih podjetij, izdelkih, v dopisih ipd., podpro in spodbujajo naj pozitivna prizadevanja ter v osebnih in širših stikih z različnimi organizacijami in posamezniki odločno pomagajo zboljševati od-

nos do jezika. Pri tem naj ne prezre, da gre za najrazličnejša vprašanja: za kakovost jezikovnega in drugega pouka v šolah, za vzgojo vzgojiteljev, za razvijanje poslušnosti za lep jezik pri izobražencih vseh strok in končno za samoupravne odločitve v delovnih skupnostih.

... Ob takšnem odnosu do lastnega jezika bomo znali z vsem spoštovanjem obravnavati tudi jezike drugih narodov.

(Povzeto po Delu in Ljubljanskem dnevniku, oba z dne 23. aprila 1965).

Tekstilni mojstri so imeli svoj letni občni zbor

4. aprila je imela sekcija kranjskih tekstilnih mojstrov svoj letni občni zbor. Ob 9. uri se je zbralo v obratni menzi tovarne IBI 155 članov sekcije, predstavniki matičnega društva, DITIS-a, sindikata, ter gostje iz Maribora in Trziča. Udeležba 155 članov od 226 tih, ki jih sekcija šteje, je dokaz visoke zavesti in zanimanja članov za delo sekcije, ter močna moralna podpora upravnemu odboru za nadaljnje delo. Po izvolitvi delovnega predsedstva in ostalih organov zbora, so podali svoja poročila predsednik, tajnik in blagajnik.

Po razrešitvi starega odbora je bil izvoljen novi upravni odbor v naslednji sestavi: Anton Križnar, Franc Škofic, Stefan Zorman, Miloš Kodrič, Franc Škofic II, Ivan Eržen, Vilko Jelenc, Franc Zavrl, Franc Prelesnik, Anton Rakovec in Avgust Karlin. V živahni razpravi je sodelovalo veliko članov. Močno je bila poudarjena potreba po strokovnem in splošnem izobraževanju našega strokovnega kadra, da bi dosegli še boljše rezultate v proizvodnji in tudi v medsebojnih odnosih.

Na podlagi tega je bil sprejet predlog delegatov iz Maribora, da se med letom sestanejo mojstri iz Maribora in Kranja na skupni strokovni posvet. Sprejet je bil tudi predlog, da sekcija organizira tri predavanja.

Novi upravni odbor je imel 19. aprila svojo prvo sejo. Za predsednika je bil izvoljen ponovno tov. Anton Križnar, za tajnika tovariš Franc Škofic II, za blagajnika pa Stefan Zorman. V nadzorni odbor so bili izvoljeni tovariši: Franc Prelesnik, Anton Rakovec in Avgust Karlin. Sestavljen je bil program dela za mandatno dobo. V okviru proslav 20. obletnice osvoboditve je bil sprejet sklep, da sekcija položi venec na grob padlih gojencev politične šole v Cerknem in obišče bolnico »Franja«.

Stefan Zorman

Varnost povsod in na vsakem koraku

Ljudje smo včasih zelo nerazumljivi. Po eni plati se obdamo s kupom uredb, odločb, predpisov in kaj vem še vsem, da bi uredili medsebojne odnose, zagotovili varnost, se zavarovali pred nezgodami, jih preprečevali itd. itd., po drugi plati pa kaj radi pozabljamo, da ...

... komaj lahko brčne tudi v domačem hlevu.

Recimo, da soglašamo z načelom, naj velja prometna varnost bodisi zunaj podjetja, torej v javnosti, bodisi znotraj njega »v domačem hlevu«. Toda, ali se tega načela tudi držimo, tu doma?

Do tega razmišljanja me je pripravil droben dogodek, ki pa glede možnosti svoje pogostosti in posledic le ni tako droben.

Nedavno sem v resnično zadnjem trenutku odskočil in se izognil nesreči. Zgodilo se je to pri nihajnih vratih, skozi katera je velik promet. Ta nihajna vrata, dve gumijasti krili z okenci, skozi katera »eno figo« vidiš, so se bliskovito odprla in le moja navada, da pred takimi vrati najprej stegnem roko, mi je omogočila pravočasno reagiranje. Mladenič, vozač elektrokare, se je sicer tudi znašel in hitro zavrl, toda ali bi mogel preprečiti nesrečo, če bi bil na oni strani vrat človek, ki nekaj nese, delavka, ki si popravlja naglavno ruto, nekdo, ki se mu mudi ...?

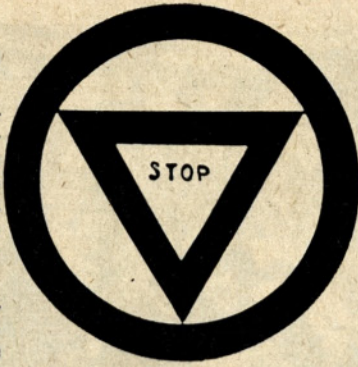
Vprašal sem fanta, zakaj ni dal znaka s sireno. Njegov odgovor je bilo tisto, kar me je pravzaprav nagnalo k pisanju. »Ja, ko pa ne dela!« (!?)

V podjetju imamo veliko nihajnih vrat, skozi katera vozijo elektrokare in vilicarji. Na vseh so okenca, samo, kaj se skozi njih vidi? Na nekaterih vratih so opozorila. Toda, slaba vidljivost skozi okenca, ropot strojev in sirena, ki »ne dela«, so na moč slaba preventiva za preprečevanje nesreč, ki jih seveda še ni bilo!

Ne stegujemo vsi ljudje rok pred takimi vrati, tudi ne slišijo vsi kot gamsi, so pa taki, ki morajo poskrbeti, da ima vsaka elektrokara poleg polnega akumulatorja še malenkost: sireno, ki deluje! (In ki naj jo vozači tudi uporabljajo!)

Predsednik CDS izročila darilo in nagrado

Ali poznate prometne predpise

NAGRADNI TEST

Na prvi nagradni test iz poznavanja cestno-prometnih predpisov smo prejeli razveseljivo število odgovorov, kar pričča, da tovrstne »nagradne uganke« niso med člani kolektiva samo priljubljene, temveč da je med nami veliko takih, ki se živo zanimajo za dogajanja v sodobnem življenju, med katera nedvomno sodi tudi promet.

Skupaj smo prejeli 105 odgovorov. Žal je med njimi več kot polovica, točneje 54, nepravilnih! Največ napak (48) so reševalci zagrešili pri prvem vprašanju, pri katerem niso vedeli, kaj pomeni rumena utripajoča luč pri nezavarovanem železniškem prelazu.

Pravilen odgovor na to vprašanje je samo prvi (a): vlak se ne približuje prelazu in lahko brez nevarnosti prečkaš progo.

Nepoznavanje prometnih predpisov glede nezavarovanih železniških prelazov je terjalo že veliko žrtev. Sploh moramo biti na takih mestih zelo previdni, tembolj, če ne poznamo ustreznih predpisov!

Šest reševalcev ni znalo odgovoriti na 4. vprašanje. Mopedist, ki ima samo potrdilo o znanju prometnih predpisov, ne sme voziti motornega kolesa.

Le pri treh reševalcih smo ugotovili po dve napaki, edena pa ni pravilno odgovoril na 5. vprašanje.

Kot vidite, je bil odziv na testiranje zadovoljiv, rezultati pa slabi. Namenoma smo izbrali taka vprašanja, ki zadevajo vse ljudi, ne samo tiste, ki imajo vozniška dovoljenja. Rezultati prvega testa torej nakazujejo potrebo čim pogostejšega obravnavanja prometne problematike tudi v našem glasilu in prav bi bilo, če bi se v to akcijo vključili vsi, ki imajo potrebne izkušnje na tem področju.

Pravilni odgovori na prvi test so:

1. Vprašanje: pravilno a)
2. vprašanje: pravilno b)
3. vprašanje: pravilno c)
4. vprašanje: pravilno b)
5. vprašanje: pravilno a)

Izžrebani so bili in prejmejo po 500 din nagrade:

1. MARIJA PUŠAR — tkalnica II
2. ANGELA JENKO — konfekcija
3. ALOJZ OSTERMAN — predilnica I
4. DANA SMREKAR — gravura
5. DRAGICA PISOVEC — tkalnica I
6. ANI MIHELČIČ — predilnica II
7. SLAVKA AHACIČ — tkalnica I
8. MARTA BOGATAJ — uprava
9. SONJA JECNIK — predilnica II
10. IVICA KOBLAR — predilnica II
11. MARIJA ŽIBERT — predilnica I
12. DJURO DJURDJEVIČ — plemenitilnica I

Tokrat objavljamo nov nagradni test iz poznavanja prometnih predpisov. Tudi ta test pravilno izpolnite (glej navodilo pri vsakem vprašanju posebej), napišite svoj priimek in ime ter ekonomsko enoto; oddajte pa ga v skrinjico uredništva do 8. junija. Ni potrebno, da oddate test v kuverti, razen če ga pošljete po pošti, kajti pri prvem testu smo ugotovili povečano porabo nevtralnih tovarniških kuvert!

NAGRADNI TEST

Ime in priimek

EE

1. Pred kratkim je izšel nov temeljni zakon o varnosti prometa. Ali veste, pri kakšnem promilu alkohola v krvi se šteje, da je voznik pod vplivom alkohola?

..... (Priznali bomo samo popolnoma točno napisano številkol!)

2. Z novim temeljnim zakonom je določena tudi načelna najvišja

..... hitrost motornih vozil skozi naselja. Napišite jo!

3. Gotovo ste že slišali za prometni pojem »zeleni val«. Ali pomeni zeleni val:

- a) urejen zeleni pas ob robu cestišča;
 - b) zelenico, ki ločuje dve različni smerni cesti;
 - c) s predpisano hitrostjo urejena voznja na vpadnicah skozi več zaporednih odprtih križišč;
- (Črko pravilnega odgovora vpišite na črtkano linijo).

4. Po obliki razlikujemo tri vrste prometnih znakov. Ali so znaki za nevarnosti:

- a) okrogli;
 - b) kvadratni ali pravokotni;
 - c) trikotni z vrhom navzgor;
- (Črko pravilnega odgovora vpišite na črtkano linijo).

5. Z novim temeljnim zakonom je določen način hoje pešca po cesti zunaj naselja (torej tam, kjer ni pločnikov). Ali bo hodil pešec po taki cesti:

- a) po skrajni desni strani ceste v smeri hoje;
 - b) po skrajni levi strani ceste v smeri hoje;
 - c) ne sme hoditi po cesti izven naselja.
- (Črko pravilnega odgovora vpišite na črtkano linijo).

Tudi tokrat bomo med reševalce z vsemi petimi pravilnimi odgovori razdelili 12 nagrad po 500 dinarjev.

Članj ekipe, od leve proti desni: Drago Zvokelj, Katarina Jereb, Janez Rajner, Janez Hladnik, inž. Po-gačnik, Ivo Jereb, Janez Ziherl, Vinko Hribar, Tine Jarc (BPT), Stane Česen in Ivan Sajovic

Ob športnem srečanju v Trziču

29. aprila je bilo drugo srečanje športnikov našega podjetja s športniki iz BPT Trzič. Lani je bilo to srečanje pri nas v Kranju, letos pa v Trziču. Letošnje srečanje je bilo izvedeno v obliki peterboja, ki je obsegal naslednje discipline: nogomet, rokomet, kegljanje, streljanje z zračno puško in šah. Takoj moramo povedati, da je prehodni pokal, ki smo ga uvedli lani nalašč za ta srečanja, ostal letos v Trziču in sicer na osnovi naslednjih rezultatov:

Nogomet: 7 : 3 za BPT

Rokomet: 28 : 10 za BPT

Kegljanje: srečanje je dobil Trzič, ker naša ekipa ni tekmovala do konca

Streljanje: 766 : 766; srečanje je dobila naša ekipa, ker je imela večje število zadetkov »v črno«

Sah: 7 : 2 za »Tekstilindus«

Ze iz samih rezultatov (z izjemo strelcev in šahistov) je lahko ugotoviti, da je šlo tudi pri tem srečanju, tako kot že večkrat prej, za ekspedicijo »izletnikov«, v katero so se vključili ljudje, ki se jim je ob uri, napovedani za odhod avtobusa, ravno ljubilo na izlet. Očitno je veliko pomanjkanje organiziranega dela med športniki in seveda iz tega izhajajoče pomanjkanje čuta odgovornosti pri tistih, ki se sicer ukvarjajo s športom. Če k temu dodamo še »javno licitiranje« igralcev, kdo bo nastopil v kaki disciplini in to že po prihodu v Trzič, potem se gornjim rezultatom ne smemo čuditi. Ugotoviti moramo le, da s tako organizacijo ne moremo pričakovati dobrih rezultatov nikjer.

Posebno vprašanje je tudi odnos naših boljših športnikov do športnega udejstvovanja v okviru podjetja. Kegljači so npr. izgubili srečanje zato, ker sta dva tekmovalca zapustila stezo sredi tekmovalca in se vrnila v Kranj zaradi nekih družabnih obveznosti v klubu »Triglav«. To, da sta se odpeljala v Trzič, je bila že velika »žrtev«, kajti nekateri drugi se sodelovanju s športniki podjetja celo sistematično izogibajo. Pri tem velja spomniti, da ravno od teh boljših športnikov zelo redno prihajajo na samoupravne organe

in na športni odbor prošnje za plačane izredne dopuste ali za povračilo osebnega dohodka ob njihovih nastopih za klube izven podjetja. Smatramo, da bi bila prav zato njihova dolžnost sodelovati tudi v ekipi podjetja. Po drugi strani pa bi njihov ugled in njihove izkušnje lahko pripomogle k pritegnitvi večjega števila članov kolektiva k športu in zlasti k bolj organiziranemu delu

športnikov med posameznimi tekmovalci.

Nasploh in ne glede na sodelovanje ali nesodelovanje teh boljših športnikov pa smatramo, da bi morali organizirati naše delo tako, da bi bila tekmovalca in srečanja odraz osnovnega dela športnikov in ne tako kot sedaj, edina in še to v glavnem improvizirana oblika športnega udejstvovanja.

T. M.

VII. tekstiliada na Zelenici

To tekmovalstvo je bilo letos v počastitev 20. obletnice osvoboditve in 80. obletnice obstoja Trziške predilnice in tkalnice.

Veslalom, ki je bil organiziran ob tej priložnosti, se je udeležilo tudi 10 naših smučarjev.

Žal, kakega vidnega uspeha nismo dosegli, kar je razumljivo, ker sta dva naša najboljša smučarja trenutno pri vojakih. Pogoji za smučanje niso bili najbolj ugodni. Vsekakor pa imajo naši smučarji tudi veliko premalo treninga. Ako bomo hoteli doseči boljša mesta, bomo morali resno trenirati, za kar pa je potrebno seveda več volje in sredstev.

Drugo leto, ko bo VIII. tekstiliada na Pohorju, se bo treba resno pripraviti in našim tekmovalcem omogočiti vsaj 5 dni treninga na smučiščih ob žičnicah. Saj smučarjev je v našem podjetju dovolj, le da še nismo dovolj resni za tekmovalstvo.

Tekmovalca na Zelenici se je udeležilo rekordno število — 126 smučarjev. V kategoriji mladincev je nastopilo 14 tekmovalcev. Najboljši čas (1.15.1) je dosegel Lav-

segar Alojz iz BPT Trzič. Naš najboljši mladinec je zavzel enajsto mesto s časom 1.41.0.

V kategoriji mlajši člani je nastopilo 50 tekmovalcev. Najboljši čas 1.12.3 je dosegel Ciril Frantar iz BPT Trzič, medtem ko je bil od naših najboljši Ivan Sajovic, ki je s časom 1.32.0 zasedel osemnajsto mesto, kar je solidno mesto v tako močni konkurenci.

V kategoriji starejših članov (od 35. do 45. leta) je nastopilo 26 tekmovalcev, najboljši čas je bil 1.09.3, ki je bil obenem tudi najboljši čas dneva na tej progi. Dosegel ga je Dominik Uršič iz podjetja »Toper« iz Celja. Od naših tekmovalcev sta v tej kategoriji zasedla 11. mesto Janez Reiner in Janez Hladnik, oba z enakim časom 1.47.1.

V kategoriji članic je nastopilo 11 tekmovalk, žal iz našega podjetja nobena. Najboljši čas 1.04.4 je dosegla Milena Čufar, članica BPT Trzič.

V kategoriji seniorjev je nastopilo 11 tekmovalcev. Najboljši čas je dosegel Kražar Karel, in sicer 1.10.4 iz BPT Trzič.

T. M.

Kam plujemo . . . ?

Tako se sprašujemo člani kolektiva, kadar se pogovarjamo o naših počitniških domovih v Bohinju, na Krvavcu, v Fiesi in v Novigradu.

So ti objekti sploh še vredni naziva: POČITNIŠKI DOM?

Do neke mere urejeno je morada naše naselje v Novigradu, vsaj kar se tiče zunanjšega izgleda hišic, nasadov in nasploh okolice ter plaže. Da manjkajo tam priprave za rekreacijo in razvedrilo, o tem smo že pisali. Ostali trije počitniški objekti pa so tako zanemarjeni, da so le še senca nekdanje veličine. Res žalostna je ugotovitev, da nam propadajo ti objekti, čeprav so v najlepših predelih Slovenije, čeprav bi jih z malo truda in razumevanja lahko vzdrževali kot je treba. Le kakšni člani socialistične družbe smo, če dopuščamo, da propada naša imovina zaradi naše malomarnosti zaradi pomanjkanja občutka za lepoto, osebno odgovornost in skupno lastnino.

Začel bom s počitniškim domom v Bohinju.

Pred leti je uspelo članom takratnega podjetja Inteks kupiti ta objekt, ki je bil približno tako zapuščen, kot je danes. Kaj kmalu so določeni člani takratnega podjetja dom uredili tako, da je bil med najlepšimi v tej čudoviti kotlini Bohinjskega jezera. Sama zgradba je bila prenovljena in čista, enaka je bila tudi okolica. Sem in tja so vodile s peskom po-

sute stezice, med okrasnim grmičjem in zeleno travico so se vile, in tudi ograja je bila lepo urejena. Vsako leto so zopet določeni člani našli dovolj prostega časa, da so popravili, kar je pokvarila zima. Tako je bil ta dom vsako leto lepo urejen in je kot tak res nudil članom tega kolektiva prijeten in udoben oddih, popoln užitek in potrebno sprostitve.

Bili so to zlati časi za ta dom in za njegovo prelepo okolico. Prišli pa so zanj tudi žalostni časi. Dobil je druge vladarje, druge koristnike. Izginile so s peskom posute stezice, zelene površine so požgane od ognjišč, na katerih so brezvestneži pekli čevapčice in ražnjiče, okrasno grmičje je začelo služiti kot zakladnica lepih palic, s katerimi so se otroci sabljali in preganjali dolgčas. Nič več ni bilo prostovoljcev, da bi popravili, kar je poškodovala zima, nič več tistih, ki bi namazali lesene dele doma in drvarnice. Tudi notranjost je vse prej kot čista in prijetna, da o kuhinji in inventarju sploh ne govorim. Tako je začel ta lepi dom propadati z okolico vred. Lahko bi rekli, da izgleda danes še bolj zapuščen in propadel, kot je bil takrat, ko ga je podjetje Inteks kupilo.

Res žalostna ugotovitev, ki kaže na skrajno malomarnost!

Naj ne reče kdo, da nimamo denarja! Za samo vzdrževanje niso potrebni milijoni, in tudi ne množica ljudi, temveč le malo razumevanja, nekaj sposobnih ljudi, nekaj kubikov belega peska, nekaj kubikov lesa in pametna glava, ki bo znala spraviti v red to polomijo, ki bo sposobna red tudi obdržati.

Naj ne reče kdo, da to ni možno! Vse je možno, če se zagrabi na pravem koncu! To dokazujejo bližnji domovi, ki so lepo urejeni in oskrbovani, torej pravo nasprotje našega.

Da to niso samo moje ugotovitve, temveč tudi drugih članov kolektiva, naj potrdita naslednja prispevka o tem objektu.

(Piše Jan Vladimír)

»Prvomajski prazniki so minili. Spočiti in polni novih moči smo se vrnili na delo.

Tudi sam sem šel v naravo, kjer se človek spoji in sprosti. Mimogrede sem obiskal tudi naš dom v Bohinju. Smatram, da je prav, da se delovnemu človeku nudijo razne možnosti in oblike rekreacije, ker je vse to v korist nam vsem. Tak namen imajo tudi naši počitniški domovi v Bohinju in na Krvavcu. Toda, mar ima človek kaj od oddiha v takšnih razmerah in pogojih, kakršne mu lahko nudi dom v Bohinju? Trdim, da vlada jo v tem domu nemogoče razmere, nemogoči pogoji.

Če to, kar sem videl ob tem obisku, primerjam z ureditvijo doma in okolice pred leti, potem moram reči, da sem bil zelo zelo razočaran in presunjen. Je to mar tisti dom, ki je bil nekdanj naš ponos in naše veselje. Kdo bi ga spoznal? Kaj neki si mislijo vsi tisti domačini, domači turisti in (dalje na 9. strani)

J. J.

Popravek

V zadnji številki »Tekstilca« se je v poročilu o dosežnih rezultatih na prvenstvu podjetja v šahu vrnila napaka. Drugo mesto je zasedel tov. Lojze Berčič, tretje in četrto mesto pa si delita tov. Janez Ravnik in Djuro Kesič. Prosimo bralce in prizadete, da nam pomoto ljubeznivo oprostijo.

T. M.

Šahovski brzoturnir v Tekstilindusu

USPELA SPORTNA MANIFESTACIJA V POČASTITEV 1. MAJA IN DVAJSETE OBLETNICE OSVOBODITVE

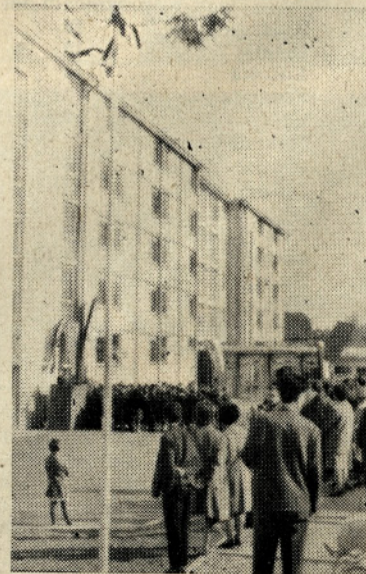
V nedeljo, 25. aprila je naša šahovska sekcija priredila v prostorih delavske restavracije v obratu I spominski ekipni šahovski brzoturnir kranjskih delovnih kolektivov v počastitev prvega maja — praznika dela in dvajsete obletnice osvoboditve. Poleg šahistov iz kranjskih delovnih kolektivov smo povabili tudi šahiste JLA iz kranjske garnizije.

Po temeljnih organizacijskih pripravah je bilo v nedeljo ob osmih zjutraj vse nared. Vodstvu turnirja se je prijavilo enajst ekip. Po dve iz »Iskre«, »Save« in JLA, po ena iz »Planike« in »Projekta«, domači šahisti pa smo nastopili kar s tremi ekipami. Po kratkem nagovoru pokrovitelja turnirja, predsednika CDS tov. Franca Krmelja in čitanju turnirskega pravilnika se je začela živahna borba osemindeset šahistov za točke.

Ob enakomernih udarcih gonga, ki so na pet sekund prihajali z magnetofonskega traku in merili ritem potez, so znanje, izkušnje, pa tudi sreča na hitro odločali o zmagovalcih in porazenih iz posameznih srečanj. Kola so se vrstila drugo za drugim. Kmalu so se pokazali favoriti in tekmovalce je postajalo vse zanimivejše. V finišu je imela največ uspeha ekipa »Iskra«, ki je zaslužno zasedla prvo mesto pred našo I. ekipo. Nagrade, ki so jih prispevale sindikalne podružnice nastopajočih ekip so osvojile še ekipe »JLA I«, »Planika« in »JLA II«. (Tabela o vrstnem redu bomo objavili v prihodnji številki, ker je tokrat zanjo zmanjkalo prostora).

Po razglasitvi uvrstitve posameznih ekip na turnirju in po podelitvi nagrad so se šahisti razšli zadovoljni z uspešno športno prireditvijo.

T. M.

Pogled na nov delavski dom »Tekstilindus« v Strazišču

Za pridne roke

modi, vendar gube ne padajo pro-
1. Plisirana krila so še vedno v
sto, temveč so do kolkov zašite.

2. Pred leti smo nosile močno
zvončasta krila, ki so moderna tu-
di letos. Zvončasto krilo pristoj-
le bolj vitkim postavam. Za moč-
nejše postave naj bo krilo le rahlo
zvončasto.

3. Krilo ima gube samo spredaj,
in to v obliki sončnih žarkov; ro-
bovi gub so pošiti.

4. Letos je zopet zelo moderno
razno vezenje na bluzah in oble-
kah. Posebno lepo izgleda takšno
vezenje na ovratniku, rokavih in

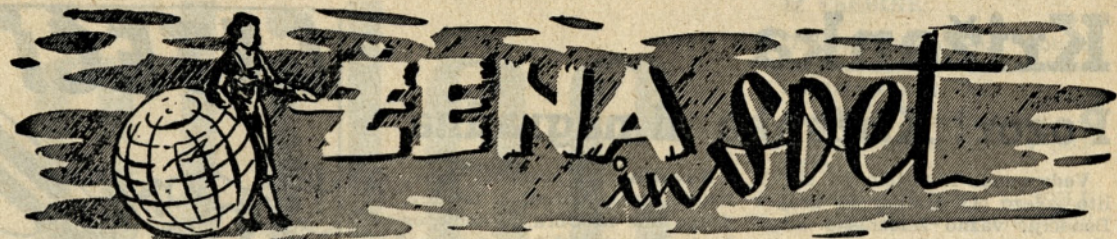
seveda tudi na spodnjem robu na
primer bluže. Izbrati pa moramo
kak moderen oziroma sodoben
vzorček.

Ta mladostna bluza, ki je nežno
modre barve, ima poudarek na be-
lem vezenju, in sicer na rokavih
ter na sprednjem in zadnjem delu.

5. Bluza je iz bele tkanine in
olepšana z luknjičastim vezenjem.

6. Enako vezenje ima tudi ta
obleka, ki je roza barve. Tudi ve-
zenje je pri tej obleki roza barve,
vendar nekoliko temnejše od barve
obleke.

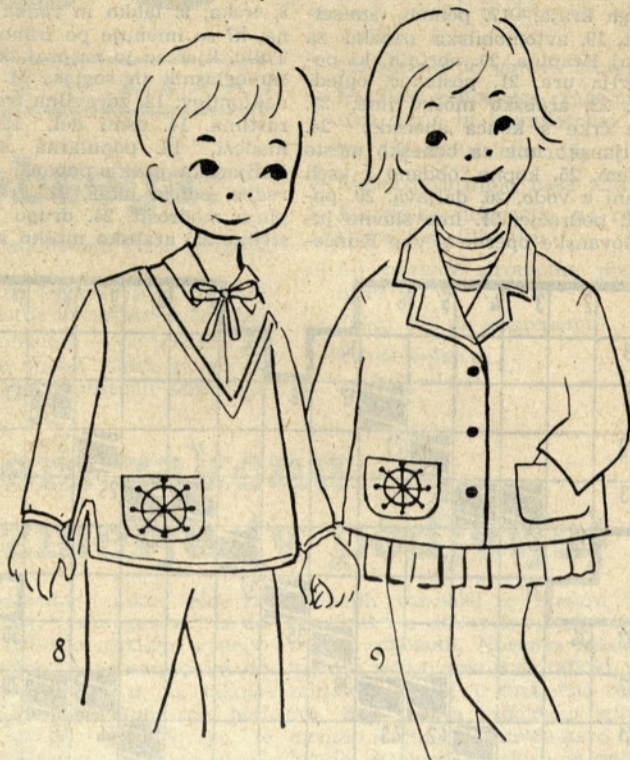
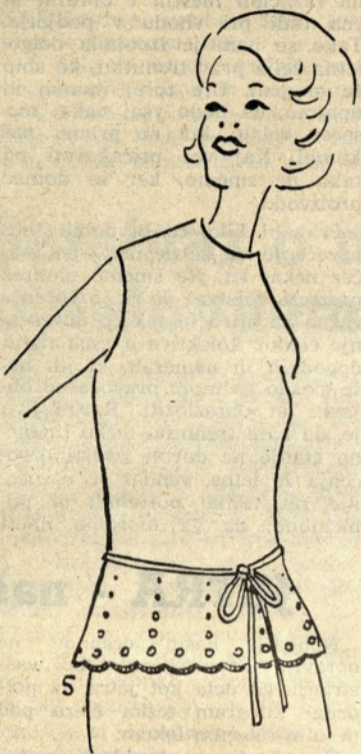
7. Skica prikazuje vez za obrobo,
luknjičasto vezenje in ploskovno
za blužo pod št. 4, za katero nare-

dimo pike ali kvadrate. Rokave
ojačamo, kot prikazuje skica.

8. in 9. skica prikazuje, kako
naredimo brezrokavnik ali jopico
iz velveta, in sicer za punčko
ali fanta. Žepke obrobimo z bar-
vastim vezenjem v obliki krmila.
Vbod je navaden.

MaK

vse tisto, kar ni na mestu. Res ni
prav, da dopuščamo, da nam pro-
pada dom, ki je zaradi svoje lege
in ugodnosti vreden zlata.«
Povprašal sem jih še več in vsi

so povedali kaj podobnega. To do-
volj jasno pove, da je domu v Bo-
hinju potrebna hitra pomoč, če
naj tudi v bodoče služi svojemu
namenu.
P. G.

Razmere na Krvavcu

Pa si še pogledimo razmere v ko-
či na Krvavcu:

O neredu, malomarnosti, nemo-
gočem odnosu do inventarja itd.,
je že pisala naša članica, Vida Za-
goričnik. Se o tem in tudi o po-
manjkljivosti pa bom dodal sam.

Kot prvo slabost bi omenil raz-
svetljava. Na razpolago je petro-
lejška, ki je vse drugo razen pri-
merna razsvetljava. Če naj bo živ-
ljenje v koči prijetno, potem
bi že morali nabaviti tudi ustrez-
no luč, vsaj plinsko, če že ni mož-
no električne.

Problem so tudi drva. Razum-
ljivo je, da preko poletja priprav-
ljena drva ne zadoščajo čez zimo,
posebno ne, če je koča vseskozi
zasedena. Potrebno bo zato pove-
čati drvarnico in pripraviti dovolj
drv, morda tudi velenjski premog.
Mislim, da je jasno, da je skoraj
nemogoče zahtevati od koristni-
kov, da bi iskali drva sredi zime
po okolici. Koza, ki je namenjena
za žaganje drv, je razmajana in
neuporabna. Treba bo torej nare-
diti novo. Življenjsko nevarna je
tudi sekira, ki je slabo nasajena.
Tudi to bo treba popraviti.

Stranišča sedaj ni možno za-
preti, čeprav bi to morali, saj ga
tako lahko onesnažijo vsi, ki pri-
dejo tam mimo. Treba bo torej na-
rediti močna vrata na ključavnico.
Isto velja tudi za vodnjak. Le-ta
je imel svoje čase pokrov in tudi
ključavnico, vendar je sedaj vse
pokvarjeno in tako omogoča mi-
mo dočim, da mečejo vanj smeti
in morda celo zdravju škodljivo
nesnago.

Poleg koč je treba narediti ja-
mo za smeti in odpadke. Sedaj
koristniki mečejo konzerve kar
čez ograjo po hribu navzdol, kar
je vse prej kot prav in primerno.
Tudi tla v koči niso primerna.
Treba bo položiti lesen ali kakšno
maso, ki se bo dala lepo obrisati
in namazati. Predvsem pa bo tre-
ba predpisati, da je vstop v koč
dovoljen samo v copatah.

Koča je potrebna premaza, ker
bo drugače les začel pokati in
gniti. To je treba izvesti že letos,
seveda pred zimo!

Potrebno bi bilo dati v koč
knjigo, v katero bi se moral vpi-
sati vsak koristnik, čeprav je v
njej en sam dan. Poleg osebnih
podatkov, bi moral vsak koristnik

vpisati tudi stanje koč ob pre-
jemu, da bi bilo tako možno ugo-
toviti malomarneže in brezvestne-
že. Le tako bo v bodoče možno dr-
žati v koči red in čistočo. Razume
še, da bi ob prejemu moral vsak
koristnik pregledati tudi ves in-
ventar. Dogaja se namreč, da ne-
kateri tudi kaj izmaknejo ali pa
zaradi malomarnosti izgubijo.

Vse to so malenkosti, ki jih
zmoremo urediti, pa zato nikar ne
čakajmo na prihodnje poletje, če
res želimo članom kolektiva na-
rediti letovanje prijetno in pri-
merno.
Peter

Funkcija finančne službe v podjetju

(nadaljevanje z 2. strani)

vprašanje, kakšno stališče zastopa
kadrovska politika v teh vpraša-
njih, ki nujno vplivajo na notra-
njo organizacijo in poslovanje ta-
kega sektorja.

Funkcija finančne službe v
podjetju je z ozirom na obravna-
vane elemente zelo važna še po-
sebnost zato, ker je v znatni meri
odvisna tudi od ustrezne rešitve
načrtovanih vprašanj. Zato je potre-
bno, da se ta funkcija opravlja v
takih pogojih, ki ji bodo omogo-
čali nemoteno in čimboljše usmer-
janje celotnega poslovanja pod-
jetja in s tem izpolnjevanje načel
ekonomičnosti, rentabilnosti in
ekonomske produktivnosti, kakor
tudi izdelavo analiz poslovanja in
ekonomskih ekspertiz. Zato pa je
ena izmed bodočih nalog, ki naj
bi jo odgovorni činitelji in organi
samoupravljanja proučili ta, da bi
se v doglednem času organizaciji
finančne službe v podjetju da-
la ustrezna stopnja, pri njegovem
kadrovskem sestavu pa predvideli
tudi potrebni strokovnjaki. Le na
tej podlagi bo mogoče še bolj
uspešno voditi finančno politiko,
pri tem iskati in izbirati nove
koncepte o finančnem poslova-
nju podjetja in tako tudi krepiti
stabilnost ter ohranjati zakonitost
poslovanja.

Valjavec Evgenij

Kam plujemo ... ?

(nadaljevanje z 8. strani)

tujci, ki so videli ta dom in oko-
lico pred leti in ga vidijo danes?

Okolica je res porazna. Zemlji-
šče nima več ograje, ki jo je delno
razdeljal sneg, delno pa so jo upo-
rabili koristniki doma za kurjavo.
Steze so neurejene, zaraščene z
grmovjem in plevelom. Drevje je
polomljeno, okrasno grmičevje je
porezano, naokrog pa so razmeta-
ne palice, ki so jih nepridipravi
odrezali kar v tem okrasnem gr-
mičju. Hudourniška struga ni oči-
ščena, pa se je zato letošnji hudo-
urnik razlil po našem zemljišču,
uničil stezice in nanesel kamenje
in pesek na zelene površine. Okrog
doma vidite razmetane konzerve,
pobito steklo in druge odpadke.
Sredi dvorišča se lahko zaletite
v drevo, ki visi nanj. Verjetno so
ga »izmučeni«
turisti uporabili za gugalnico. Sredi
trave je polno ostankov pepela in
nepogorelih vej, kjer so najbolj lačni
pekli čevapčiče.

Tudi notranjost doma je žalost-
na. Povsod je nered, umazanija;
vse je razmetano. Posebno v kuh-
nji je pravi kaos, saj leži tam raz-
metana posoda, je umazana in de-
loma pokvarjena. Videl sem tudi,
da služi bolj v druge namene kot
tistim, za katere je bila kupljena.

Tako res ne more iti naprej! Ni-
ti ene reči ni, ki bi jo človek mogel
pohvaliti. Res se ne bomo smeli
čuditi, če se bo nekega dne našel
kdo od ljudi, ki skrbe za turistično
ureditev Bohinja, pa bo

zahteval, da se s takšnim uničeva-
njem preneha. Nikjer tudi ni re-
čeno, da nam kak organ ne bi mogel
enostavno dom odvzeti in dati
tistim, ki bodo takšno dragocenost
znali pravilno upoštevati in vred-
notiti.

Ne vem sicer, kdo je odgovoren
za urejanje tega doma, vendar vem
to, da svojo nalogo ne izvršuje kot
je treba. Kot rečeno, je treba nujno
pokreniti vse, da se razmere urede,
da se dalje uvede hišni red, da se
ostro kaznuje vse kršilce. V ta namen
bi bilo pametno zadolžiti tudi kakega
člana kolektiva, ki bi skozi vso sezo-
no stalno nadziral razmere v domu
in stanje okolice, ki bi v nekem smi-
slu za dom tudi odgovarjal. Če vse
to ne bomo naredili, potem bodo
kmalu začeli ljudje kazati s prsti
za nami, češ: »Vidiš, Janezek, to
so pa tiste packe, ki nimajo nobene-
ga smisla in občutka za naravne
lepote, za čistočo in red!«

Mislím, da v času sezone ne bo
mo mogli shajati brez rednega
upravnika. Te stroške bo treba
žrtvovati, ker bomo le tako uspeli
razmere zopet vsaj delno popra-
viti.

(INŽENIR POGAČNIK)

»Za Dan zmage sem izkoristil dva
prosta dneva za smučanje. Z dru-
žinico sem jo mahnil v naš počit-
niški dom v Bohinju, od tam pa
smo se z žičnico potegnili na smu-
čišča planote Vogel.

Res prijetno sem preživel dva
dneva v naravi, sredi prelepega

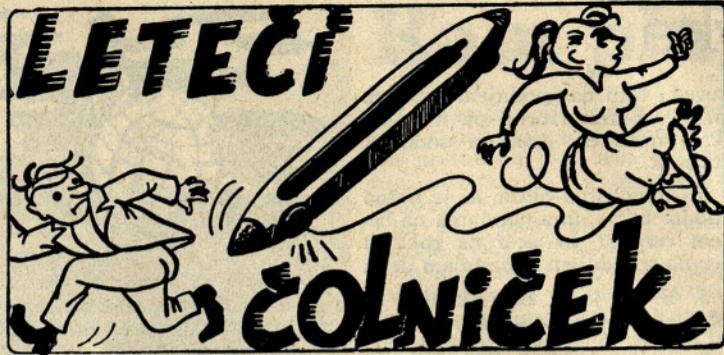
Bohinja. Ob tej priložnosti pa moram
povedati, da ni prav, da dopuščamo
propadanje našega doma, te res
idealne ugodnosti za oddih in razved-
rilo. Tak prostor, kot ga imamo mi
v Bohinju, ima le malo. Na vse strani
so izredne možnosti tako za sprehode,
vožnjo s čolnom po jezeru, za smučanje
na Voglu in za letne izlete v dolino
Sedmerih jezer in na Triglav. Če vse
to upoštevamo, potem je na dlani,
da nam nudi naš dom skozi vse leto
razne oblike rekreacije, pa bi prav
zato morali nanj še posebno paziti.
Očitno je, da delamo prav nasprotno.
Tako sem opazil, da se predprostor
že ruši, saj je podprt s tremi koli. V
domu ni čutiti tistega prijetnega
vzdušja, ki te sprosti in razvese-
ljuje. V kuhinji je vse prej kot
čisto; tako so tla umazana, v omar-
ah je bilo polno starega kruha in
drugih ostankov. Kolikor naj dom
služi članom skozi vse leto, bi bilo
potrebno postaviti peči v vse sobe
in tudi v jedilnico. Tudi čolni so
zanemarjeni in nujno potrebni po-
pravlila. Ko sem prišel v dom, ni
bilo na razpolago dovolj niti sve-
žih rjuh. Če človek plača oprem-
ljeno sobo, bi moral dobiti tudi rjuhe!
V kopalnici so vesla in ostale potreb-
ščine za vožnjo po jezeru. Mar za te
reči res ni drugega prostora? Zelo
zanemarjena je tudi okolica doma.
Skoraj ni reči, ki bi jo človek lahko
pohvalil.

Dom potrebuje resno roko, ki ga
bo znala spraviti v red. Škoda bi
bilo tega lepega kottička sredi naš-
ega bisera, da bi propadel. Rad bi
poudaril, da ne mislim kritizirati,
temveč da želim povedati le

Križanka

Pozor! Križanka ni nagradna

Vodoravno: 1. poželenje, sla, 7. lito železo, 13. italijanski kraj v Benečiji, važno železniško križišče, 15. človek, ki raje dela z levico kot z desnico, 16. človek iz istega kraja, 17. pomen, smiselnost, 19. avtomobilska oznaka za okraj Krapina, 20. obrtnik, ki popravlja ure, 21. poslanec, oglednik, 22. arabsko moško ime, 23. ime črke s konca abecede, 24. italijansko ime za beneško mesto Videm, 25. kopno, obdano z vseh strani z vodo, 26. daljava, 29. posest, področje, 31. ime slavne jugoslovanske operne pevke Kunčec-Navpično: 1. strupena snov, 2. trojna vrsta, trired, 3. reditev, 4. drugo ime za Obra, 5. kačje oglasjanje, 6. avtomobilska oznaka Trsta, 7. majhna odprtina v ograji, 8. trska, 9. lahka in redka tkanina, ki se imenuje po franc. mestu Tulle, kjer so jo najprej tkali, 10. samoglasnik in soglas., 11. nagib, naklonitev, 12. zdravilna travniška rastlina, 14. osmi del, 15. pege, madeži, 18. popularna sodobna italijanska pevka popevk, 21. odredba, odlok, ukaz, 22. grška boginja modrosti, 24. drugo ime za strino, 25. arabsko moško ime, 27.

Končno se je tudi v našem podjetju zgodil čudež, in to res nenadoma. Verjetno ste že vsi uganili, da mislim s tem čudežem električne ure, ki so se pojavile na različnih mestih v obratih in ena tudi pri vходу v podjetje. Tako se nam je izpolnila dolgotrajna želja prav trenutku, ko smo že obupali. Ure torej imamo in upajmo, da bodo vsaj nekaj mesecev delale, kot na primer naš kombi. Kaj več pričakovati pa tako ne smemo, ker so domač proizvod.

Prav bi bilo, če bi dobili tudi ozvočenje, če že ne takoj pa vsaj čez nekaj let. Ne smemo namreč prezreti dejstva, da je ozvočenje važno za hitro in tekoče obveščanje članov kolektiva o vseh tistih dogodkih in namerah, ki jih naše glasilo ne more pravočasno objaviti in obrazložiti. Razumljivo je, da nam trenutno težko finančno stanje ne dovoli izvesti ozvočenja že letos, vendar je ozvočenje res toliko potrebno in pomembno, da ga moramo imeti

oziroma dobiti. Morda bi povedal še to, da ga imajo že vse večje tovarne, kot so: Iskra, Sava, Planika, Železarna Jesenice, Litoštroj, MTT Maribor itd.

Kar precej me zadnje čase moti raba naziva ekonomske enote UPRAVA, ki jo nekateri člani kolektiva še vedno imenujejo SPLOSNA UPRAVA. Če je bilo sprejeto, da se »splošna« črta, potem bi bilo prav, da se uporablja samo uprava. Mar si je to tako težko zapomniti?

Zanima me, če vam ugaja nagradni test, ki ga je uredništvo začelo objavljati. Če ste imeli nekateri raje križanko, se nikar ne razburjajte, ker bo tudi križanka odslej redno v vsaki številki, vendar ne več nagradna, ker ni dovolj sredstev za obojne nagrade. Ko ne bo več testov, pa bo nagradna zopet križanka.

Meni osebno so testi zelo pri srcu, posebno zato, ker sem se na račun odgovorov kar nasmejaj. Kako tudi ne, če ste mnogi rešili prvo vprašanje napačno. Predstav-

ljal sem si tiste, ki so navedli kot pravilni drugi (b odgovor), kako čakajo in čakajo na vlak, ure in ure. Pri tistih, ki so dali tretji (c) odgovor kot pravilni, pa sem si jih predstavljal v močnem naliivu, kako zapuščajo svoj avto, da bi stopili na progo in poslušali, če se vlak približuje. Eni in drugi imate res smisel za humor.

V današnjem testu je zopet nekaj pasti, zato dobro premislite, kateri odgovori so pravilni!

Vsi tisti, ki menite, da je v našem Tekstilcu premalo slik, boste tokrat prišli na svoj račun, saj jih je kar okrog petdeset. Jaz sem tole številko preimenoval v slikanico, pa naj urednik zameri ali ne. Običajno mnogi tudi godrnjate, da je v Tekstilcu vse preveč strokovnih člankov, ki vas ne zanimajo. Upam, da boste tokrat zadovoljni, saj je ta številka polna proslav, športnih prireditev in drugih zanimivosti.

Ste morda že opazili, da je pomagalo opozorilo o prehitri vožnji z avtomobili v podjetju. Amaterji in profesionalci so postali bolj obzirni in tudi pametni. Tako je prav, dragi šoferčki, saj ste s tem ustregli nam in sebi. Eden od profesionalcev je sicer krepko otreasal svoj »zračnik« posebno proti uredniku, se pa kljub vsemu ravna po ostalih, in je tudi drugače kar dostojen in dobro vzgojen dečko. Za očitno razumevanje se zato vsem šoferjem lepo zahvaljujem in obljubljam, da bom v kakem kritičnem trenutku rad pogledal skozi prste.

Lepo vas pozdravljam

L. Č.

JETRA - naš veliki laboratorij

Nobeden naših organov ne opravlja nepretrgano tako vsestranskega dela kot jetra, ta pol-druhi kilogram težka žleza pod desnim rebriškim lokom.

Če stopate po stopnicah, potrebujejo vaše mišice ščepec goriva, ki se spremeni v energijo. Takoj se vključijo jetra. Od svojega dnevnega zneska živalskega škroba (glikogena) odščiščejo delček,

Izvršitev plana

(Dalje z 2. strani)
oznak, vsled česar ni mogla adjustirati vseh pripravljenih količin gotovih izdelkov.

Plemenitilnica II je poleg navedenih količin naredila tudi 74 tisoč metrov uslug. Količina neregularnega blaga zaradi napak te enote je majhna. Ta enota je imela tudi pomanjkanje industrijske vode.

Če si sedaj pogledamo še podatke o kvaliteti, je stanje naslednje:

	%	lativno %
Tkalnica I	85,9	85,0
Tkalnica II	69,7	75,6
Skupaj	81,2	82,3
Plemenitil. I	87,8	89,2
Plemenitil. II	75,3	78,0
Skupaj	83,9	85,7

(Odstotek predstavlja odstotek regularnih tkanin v celotni proizvodnji)

IZVOZ je v prvih štirih mesecih dosegel ravno 100% izvršitev, torej toliko, kot je predvideval plan izvoza za prve 4 mesece.

ga spremenijo v grozdni sladkor (glukozo) in spustijo to mišično hrano v krvni obtok.

Vsako sekundo umrje deset milijonov vaših rdečih krvničk, ki jih je treba izločiti. Vranica jih razkrajja, jetra pa pomagajo pri ponovnem pridobivanju železa iz njih, pa tudi drugih snovi, ki so potrebne za graditev novih krvničk.

Če se urežete v prst, bi morali izkrvaveti, ako ne bi vaša jetra proizvajala sredstev za strjevanje krvi — fibrinogena in protrombina. Ustvarjajo pa tudi protitelesa, ki uničujejo v telo vdirajoče viruse in bakterije. Brez teh antitela bi utegnili biti za nas smrtonosna vsaka, tudi najmanjša praska.

Kemična čudesa, ki jih ta človeški organ ustvarja vsako sekundo, daleč presegajo vsako domišljijo. Zdjaj poznamo že več kot petsto jetrnih funkcij, pa se njihovo seznanje še kar naprej veča.

Tako na pr. delovanju jeter za mišice z dajanjem »goriva« še davno ni končano. Pri izgorevanju glukoze v mišicah se tvori mlečna kislina, ki bi pri večjem nakopičenju utegnila zastrupiti ves organizem. Vmes posežejo jetra, ki potegnejo vso mlečno kislino nase in jo pretvorijo spet v glikogen.

Če uporabimo kos slanice, se sproži v jetrih dolga veriga procesov. Da bi pospeševala prebavo maščobe, proizvajajo in oddajajo v čreva žolč. Iz mastnih kislin, ki jih enzimi v črevih cepijo iz maščob, ustvarjajo jetra organizmu lastno mast. Medtem se cepijo v želodčno-črevesnem kanalu beljakovine v svoje gradbene kamne — aminokislino. Iz teh pa spet grade jetra krvno beljakovino, ki jo organizem potrebuje za tvorbo tkiva. Kakor pa nastane pri izgorevanju glukoze nevaren produkt (mlečna kislina), tako nastane tudi pri prebavi beljakovin nevaren produkt — amonijak. Tudi tu posredujejo jetra. Amonijak spremene v urin, ki ga nato ledvice lahko izločijo. Vse strupe, ki si jih dnevno dovajamo, razstrupljajo jetra — vsaj deloma, če že ne popolnoma — alkohol, nikotin, razna zdravila itd.

Dalje skrbe jetra za uravnoteženje v gospodarstvu hormonov. Tako na pr. uničujejo hormon ščitne žleze, kadar ga je preveč in bi utegnil organizmu škodovati. Če bi jetra tega ne storila, bi utegnili v kratkem času postati tresočji se, izsesani skeleti. Jetra

so kašča za važne vitamine A, D in B.

Kakšen pomen je narava prisodila tej največji vseh naših žlez, je razvidno že iz tega, da mora srce preskrbovanju jeter s krvjo posvetiti četrtno svoje energije; več krvi kot jetra prejmejo le še pljuca. Kakor vsem organom dovaža srce jetram svežo, s kisikom nasičeno kri, toda skoz jetra teče tudi izrabljena kri iz prebavnega trakta in to iz povsem opravičene razloga: jetra tej krvi odtegujejo škodljive snovi, razen tega pa so važen regulator tudi kar se tiče množine krvi, ki teče k srcu. Zaradi svoje raztegljivosti zadržijo za nekaj časa kri v sebi, kadar je je preveč in bi naval lahko škodil delovanju srca.

Na vso srečo so jetra izredno sposobna obnove. Pri operacijah so izrezali že do 90% jeter, pa so v nekaj mesecih spet zrasla do normalne velikosti.

Ker imajo jetra toliko funkcij, je njihovo obolenje dostikrat dokaj težko ugotoviti, zlasti še, ker je več drugih bolezni v drobavju, ki kažejo enake simptome. Vendar pa razpolaga dandanes zdravniška veda s pripomočki, s katerimi ni več težko določiti, ali gre za obolenje jeter ali kakega drugega organa v trebušni votlini.

Pogostokrat kot obolenje jeter omenjena rumenica sploh ni obolenje, temveč le simptom obolenja. Vse, kar povzroči množičen razkroj rdečih krvničk (rumena mrzlica, malarija, kačji pik itd.) izzove istočasno tudi prekomerno tvorbo žolčnega barvila in s tem pogosto obarvanje kože z rumenilom. Žolčno barvilo namreč pride v kri in se odseda v tkivu. Rumenco večkrat povzroči tudi obolenje žolčnega mehurja (kamni). Ako se zapre pot žolču v črevo, se utegne zgoditi, da se oteka v kri.

Od resnih jetrnih bolezni je najbolj znana tako imenovana ciroza, kjer se zdrave jetrne celice spreminjajo v nekoristno tkivo, ki ne more več opravljati koristnega dela jeter. Včasih so imenovali to obolenje tudi »pijanska jetra«, ker je bolezen dostikrat napadla alkoholike, vendar so zadnje čase ugotovili, da se to zgodi le pri alkoholikih, ki pri pitju ne uživajo dovolj hrane. Menda igra veliko vlogo pri tem obolenju tudi pomanjkanje B-vitamina.

Drugo obolenje jeter je infekciозна hepatitis, ki jo povzročajo virusi in dostikrat nastopa epidemično. Zdravljenje traja tudi več mesecev.

DORE K.

ve, primadone Metropolitanske opere v New Yorku, 32. sodoben slovenski satirik in dramski režiser (Žarko), 33. krdelo, drhal, 35. skopljenec, evnuh, 37. osnovna enota, 38. po Homerju čarovnica na otoku Ajaji, ki je ljudi spreminjala v svinje, 39. samoglasnik in soglasnik z začetka abecede, 41. organ vida, 42. nekdanja močna grška mestna država na Peloponezu, nasprotnica Aten, 44. klička, kal, 46. kazalni zaimek, 47. žensko ime (množ.), 48. bežen primjem, 49. nasprotje od različnosti, 51. 2532 m visok vrh med dolinama Krma in Kot, 53. špansko žensko ime; naslov pred leti močno popularne popevke, 54. gorovje ob severozahodni obali Burme.

vulkanski otoki v Atlantskem oceanu, ki pripadajo Portugalski, 28. žensko ime; junakinja otroške povesti »Racko in ...«, 29. žagarski polizdelek, 30. sodobna marijorska operna pevka (Ondina), 32. spodnji del gledališča ali kina, 33. namen, cilj, 34. nasprotje od manjšine, 35. ime popularnega ameriškega filmskega igralca Douglasa, ki je bil nedavno na obisku v naši državi, 36. temačnost, tema, 38. veliki nemški idealistični filozof (Immanuel, iz istih črk kot tank), 40. živalski zob, 42. največja kopenska žival, 43. poljski pridelek, 44. nočna ptica, 45. učitelj etike, 47. podredni veznik, 48. darilo, 50. kemični simbol za element američij, 52. pritrilnica.

9. MAJ - DAN ZMAGE

(nadaljevanje s 1. strani)
stičnega samoupravljanja od nas še več pogumne doslednosti. Tako se moramo truditi, da posamezni elementi gospodarskega sistema ne bodo v navskrižju s položajem samoupravljalca. Tudi delitev po delu se še ni povsod in dosledno uveljavila. Še vedno nismo tako daleč, da bi vsak delovni človek lahko vplival na odločitve glede družbenega razvoja. V praksi moramo v celoti uresničiti ustajno načelo, da le delo in prispevek

družbi določata materialni in družbeni položaj človeka. Ena naših glavnih nalog je brez dvoma tudi ta, da se moramo čim hitreje vključiti v mednarodno delitev dela, ker je od tega v veliki meri odvisen nadaljnji uspeh in razvoj naše dežele.

Te in druge naloge stoje pred nami. Težke so, vendar ni nobena tako težka kot tista, ki so jo naši borci pod vodstvom Zveze komunistov in maršala Tita dokončali 9. maja 1945. leta.

P. G.

Upokojenci iz tkalnice I. Od leve proti desni: Franc Končan, Marjeta Čelesnik, Ljudmila Colnar, Jernej Stupnikar, Kati Mesec, Kristina Križaj, Lucija Lebar, Rozalija Kokalj, Amalija Zalar, Boris Bezjak. Z upokojenci je slikan tudi obratovodja, Viktor Kompare